

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เป้าหมาย และรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกหัดครูไทย ผู้บริหาร และอาจารย์ โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ ระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ อาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษา และอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน เพื่อเป็นการเสนอแนะ เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ในอนาคต เพื่อเป็นการสนองวัตถุประสงค์ดังกล่าวผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ละส่วน ทั้งแบบบรรยายและในรูปตารางประกอบคำอธิบาย โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกหัดครูไทย การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้จะแยกออกเป็น 6 ประเด็นคือ

1. สถานภาพปัจจุบัน ของวิทยาลัยครู
2. การกำหนดภารกิจของวิทยาลัยครูในอนาคต
3. ทิศทางและขั้นตอนในการพัฒนาวิทยาลัยครูในอนาคต
4. วิทยาลัยครูจะพัฒนาไปในแนวนอน (การขยายฐานทางวิชาการ) หรือในแนวตั้ง (เปิดสอนสูงกว่าระดับปริญญาตรี)
5. ระบบและโครงสร้างของวิทยาลัยครูในปัจจุบัน เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาวิทยาลัยครูในอนาคตหรือไม่
6. ความมีอิสระและเสรีภาพทางวิชาการของวิทยาลัยครูในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ ตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การจัดลำดับความสำคัญ (Rank) ของเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้โดยส่วนรวม

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ จำแนกตามผู้บริหารกับอาจารย์ด้วยการทดสอบ ที-เทสต์ (t-test)

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของเป้าหมาย และรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ จำแนกตามอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษา ด้วยการทดสอบ ที - เทสต์ (t - test)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ของคะแนนเฉลี่ย เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้เกณฑ์จากค่าเฉลี่ย (Means) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	แสดงว่า	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	แสดงว่า	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	แสดงว่า	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	แสดงว่า	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	แสดงว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด

เกณฑ์ความมีนัยสำคัญจะพิจารณาจากที่ระดับ .05

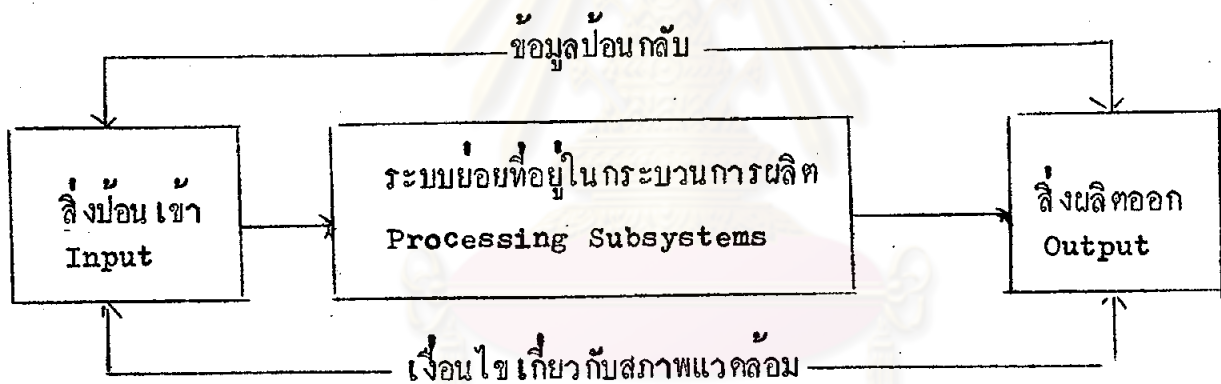
ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์

ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากเอกสารต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องสภาพปัญหา เป้าหมาย และรูปแบบของวิทยาลัยครู นอกจากนี้ เพื่อให้ได้แนววิเคราะห์ที่แม่นยำและถูกต้อง ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญการฝึกหัดครูไทยกลุ่มหนึ่ง แล้วนำแนวคิดทั้งเอกสารที่ค้นคว้าและคำสัมภาษณ์จากท่านเหล่านั้นมาวิเคราะห์เข้าด้วยกัน

ผู้วิจัยจึงขอ เสนอผลการวิเคราะห์ที่ เกิดขึ้น เฉพาะ เอกสารจำนวนหนึ่ง รวมทั้งคำสัมภาษณ์ ของผู้ เชี่ยวชาญการฝึกหัดครูไทยกลุ่มหนึ่ง เท่านั้น ผลการวิเคราะห์ เหล่านี้ผู้วิจัยขอกล่าว เสนอแยกเป็น 6 ประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 สถานภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครู

จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ เชี่ยวชาญด้านการฝึกหัดครูไทย พอจะ ประมวลสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครูโดยพิจารณาในรูปแบบของโครงสร้างขององค์ประกอบ ในเชิงระบบ (System) ทั้งนี้ เพื่อต้องการที่จะให้ได้ทราบสภาพการณ์หรือปัญหาของ วิทยาลัยครู สำหรับรูปแบบของระบบที่ใช้แนวในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครู จะมีองค์ประกอบดังนี้

เพื่อให้การวิเคราะห์ประเด็นสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครู ผู้วิจัย จะได้เลือกประเด็นปัญหาเพียงบางตัว เท่านั้น ซึ่งจะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตัวป้อน	กระบวนการ	สิ่งแวดล้อม	ผลผลิต
1. นักศึกษา 2. อาจารย์ 3. หลักสูตร 4. อาคารสถานที่ 5. งบประมาณ	1. พระราชบัญญัติ 2. ระบบบริหารงาน 3. การบริหารงานวิชาการ 4. กระบวนการ เรียนการสอน 5. กระบวนการนำหลักสูตร ไปใช้	1. สภาพความซ้ำซ้อน 2. การวางแผน ครอบคลุม 3. มหาวิทยาลัย สุขทัยธรรมมาชิราช	1. นักศึกษา 2. วิจัย 3. งานวัฒนธรรม 4. การให้บริการ ทางวิชาการ แก่ชุมชน

ตัวป้อน (Input) ตัวป้อนที่มีอิทธิพลกระทบต่อสถานภาพของวิทยาลัยครูในปัจจุบัน คือ

1. นักศึกษา กล่าวคือ นักศึกษาครูที่เข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยครูจำนวนหนึ่ง เป็นที่ยอมรับกันว่า ไม่มีคุณภาพที่เพียงพอ ทั้งนี้เกิดจากแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและปัญหาการเมือง ในช่วงปี พ.ศ. 2510 - 2519 ปัญหาเด็กนักเรียนที่เรียนจบ ม.ศ. 3 และ ม.ศ. 5 แล้วไม่มีที่เรียน เป็นภาระที่ผู้ปกครองจำเป็นต้องหาทางแก้ปัญหาแล้วไปกระทบต่อปัญหาการเมือง กล่าวคือ ผู้แทนราษฎรผลักดันให้รัฐบาลขยายการฝึกหัดครูรับนักศึกษาทั้งภาคปกติและภาคค่ำเพิ่มขึ้นในวิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู (ชิน ขำเพชร 2525: 46) นอกจากสภาพดังกล่าวแล้ว นักศึกษาที่เข้าเรียนครูยังมีพื้นฐานความรู้ระดับปานกลางและค่อนข้างต่ำ มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจระดับปานกลางและมาจากชนบท เป็นส่วนใหญ่ บางส่วนเข้ามาเรียนโดยไม่มีจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง (วิชัย แข่งขัน 2521: 8) ตลอดจนมีทัศนคติต่ออาชีพครูไม่ดีพอ (ทองอินทร์ วงศ์โสธร, สัมภาษณ์) สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาต่อการเรียนได้ เพราะถ้าสถาบันผลิตครูให้นักศึกษาที่มีคุณภาพที่ดีจะทำให้สามารถผลิตครูที่มีคุณภาพได้

2. ปัญหาคุณภาพของอาจารย์ในวิทยาลัยครูยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทั้งในแง่คุณวุฒิของอาจารย์และการปฏิบัติงานสอน กล่าวคือ คุณวุฒิเฉลี่ยของอาจารย์วิทยาลัยครูมีค่า .592 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานคุณวุฒิขั้นต่ำซึ่งมีค่าเฉลี่ย .675 ซึ่งเกณฑ์นี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานประมาณได้ร่วมกันกำหนดมาตรฐานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรีในแผนการศึกษาระยะที่ 3 โดยกำหนดสัดส่วนคุณวุฒิมาตรฐานไว้ดังนี้ ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 1.5 : 5 : 3.5 (กรมการฝึกหัดครู 2524: 15) ส่วนการปฏิบัติการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูไม่อาจจะทำให้อยู่ในขั้นดี เพราะสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครูยังมีสภาพกึ่งโรงเรียนและถึงสถาบันอุดมศึกษาซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาต่อกระบวนการผลิต เช่น ชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ วิทยาลัยครูยังใช้ปริมาณงานใกล้เคียงกับโรงเรียนมัธยมศึกษา แต่สภาพเนื้อหาวิชาและลักษณะการเตรียมการสอนจะแตกต่างกัน นอกจากหน้าที่ในการสอนแล้ว ผู้สอนจะต้องทำงานในด้านธุรการอีกด้วย ดังนั้นคน ๆ เดียวกันทำหน้าที่ 2 ประการ จึงไม่มีคุณภาพที่ดีพอ (สุรพล พุฒคำ, สัมภาษณ์)

3. **หลักสูตร** หลักสูตรของวิทยาลัยครูยังล่าหลังและไม่สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา (เจริญผล สุวรรณโชติ, สัมภาษณ์) การผลิตครูที่เปิดสอนเน้นวิชาเอกทางวิชาสามัญ เช่น วิชาเอกสังคมศาสตร์ วิชาเอกวิทยาศาสตร์ เป็นการผลิตครูเพื่อออกไปสอนระดับมัธยมศึกษา ประกอบกับนักศึกษาครูส่วนใหญ่มักจะเลือกเรียนหลักสูตรที่ฝึกหัดครูเพื่อการเป็นครูมัธยมทั้ง ๆ ที่สังคมต้องการครูประถมศึกษามากกว่าครูมัธยมศึกษา การผลิตครูที่ผ่านมาจึง ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

4. **อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์** เป็นที่ทราบกันอยู่ดีแล้วว่า ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะที่ 2 และ 3 วิทยาลัยครูได้รับการขยายปริมาณการรับนักศึกษาและค่านอาคารสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก และเมื่อมีการลดการรับนักศึกษาลงในแผนพัฒนาการศึกษาในระยะที่ 5 จึงก่อให้เกิดปัญหาสภาพการใช้สอนอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นอันมาก เช่น การขาดการดูแล ซ่อมแซม บำรุงรักษา การใช้พื้นที่ของแต่ละแห่งไม่คุ้มค่าให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ พื้นที่อาคารเรียน ห้องเรียนว่างเปล่า เกิดการสูญเปล่าทางการศึกษา ส่วนสภาพวัสดุอุปกรณ์ก็เป็นอุปกรณ์ที่ล้าสมัย เมื่อหลักสูตรเปลี่ยนแปลง สังคมเปลี่ยนแปลง ไปใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ วิทยาลัยครูก็ตามไม่ทัน จึงเกิดการล่าหลังในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน

5. **งบประมาณ** วิทยาลัยครูในสภาพปัจจุบันกำลังประสบกับปัญหางบประมาณเป็นอย่างมาก การไหลเวียนของเงินงบประมาณเข้าสู่สถาบันนั้น วิทยาลัยครูมีรายได้จากเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณ (เงินบำรุงการศึกษา) สำหรับเงินงบประมาณแผ่นดินหลังจากมีการลดจำนวนนักศึกษาครูลงรัฐบาลก็ได้ตัดเงินอุดหนุนลงตามไปด้วย และรวมทั้งเงินงบประมาณการลงทุน ส่วนเงินนอกงบประมาณเมื่อจำนวนนักศึกษาลดลงเงินรายได้ก็ย่อมลดลงตามไปด้วย จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงอาจกล่าวได้ว่า ในสภาพปัจจุบันวิทยาลัยครูต้องประสบกับปัญหาการบริหารงบประมาณอันเนื่องมาจากความจำกัดในเรื่องรายรับ แต่มีความจำเป็นในเรื่องรายจ่าย

กระบวนการผลิต (Process) สภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครูในด้านกระบวนการที่มีผลกระทบต่อวิทยาลัยครูมีดังนี้

1. พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ได้กำหนดให้วิทยาลัยครูทำหน้าที่ได้เพียงการผลิตครู เป็นการจำกัดบทบาทที่วิทยาลัยครูควรจะทำได้หรือควรจะพัฒนาตัวเองต่อไป วิทยาลัยครูจึงทำหน้าที่แ่รงานผลิตครู ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาในด้าน

นักศึกษาที่จบไปมีจำนวนมากแต่ไม่มีงานทำ (บารุง ปานสมุทร, สัมภาษณ์) นอกจากนี้การกำหนดให้วิทยาลัยครูเพียงอย่างเดียวรวมทั้งกำหนดให้วิทยาลัยครูผลิตครูได้ไม่เกินระดับปริญญาตรีนั้นเป็นการจำกัดตนเองโดยไม่พิจารณาสภาพสิ่งแวดล้อมโดยทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

2. ระบบการบริหารงานของวิทยาลัยครูภายใต้กระทรวงศึกษาธิการมีลักษณะกึ่งสถาบันอุดมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา มีสถานภาพแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป จาก พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ.2518 จะเห็นได้ว่าวิทยาลัยครูมีสภาพเป็นหน่วยงานหนึ่งของกรมการฝึกหัดครูเท่านั้น กำหนดไว้ในกฎหมายเช่นนี้ จึงทำให้วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีฐานะเทียบเท่า "กอง" ของกรม (อินทร์ ศรีคุณ, สัมภาษณ์) ในด้านการกำหนดตำแหน่งทางการบริหารและตำแหน่งทางวิชาการยังไม่เป็นประชาธิปไตย จึงไม่เอื้อต่อการส่งเสริมงานวิชาการของคณาจารย์ และยังขาดอิสระภาพในการดำเนินงาน (Autonomy) และขาดอิสระภาพในการดำเนินงาน (Academic Freedom) เช่น การจัดระบบตำแหน่งระดับสูงไม่ใช่วิธีการของประชาธิปไตย กล่าวคือ ยังไม่เปิดโอกาสให้คณาจารย์ทั่วไปมีส่วนร่วมในการพิจารณา ตลอดจนเนื้อหาในคัมภีร์กฎหมายยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ทำให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติเป็นอย่างมาก

3. ปัญหาอีกประการหนึ่ง ก็คือ การนำหลักสูตรครูศาสตร์บัณฑิตของสภาการฝึกหัดครูซึ่งผลิตครูก่อนประจำการ มาใช้กับการให้การอบรมครูประจำการโดยไม่ปรับปรุงให้เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เข้ารับการอบรมและความต้องการของผู้ใช้ครู ทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการอบรมและการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน นอกเหนือจากปัญหาหลักสูตรในการอบรมแล้ว ยังมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติและวิชาการต่าง ๆ ในการอบรม เช่น ระเบียบในการวัดผล และกระบวนการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเพื่อให้เหมาะสมกับการฝึกอบรม เป็นต้น นอกจากนี้การที่งานฝึกอบรมครูประจำการไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนทำให้ขอบข่ายและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของวิทยาลัยครูยังอยู่ในวงจำกัด

4. การบริหารทางด้านการวิชาการของวิทยาลัยครู ขาดการประสานสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกทรงงานถึงการทำงานของวิทยาลัยครู ด้านการบริการรับใช้สังคม เช่น การฝึกสอนของนักศึกษาการจัดการอบรมทางการเกษตร การอบรมคหกรรมศาสตร์ ฯลฯ ทำให้เกิดความเข้าใจว่าวิทยาลัยครูไม่ไ้บริการชุมชน และยังไม่เข้าใจว่าการให้บริการ

ทางวิชาการแก่สังคม เป็นหน้าที่หนึ่งของวิทยาลัยครู โดยเข้าใจว่าวิทยาลัยครูผลิตครู แต่เพียงอย่างเดียว ประกอบกับบทบัญญัติของ พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ.2518 มิได้ ให้อำนาจให้วิทยาลัยครูมีองค์กรที่รับผิดชอบค่านนี้โดยตรง เพื่อให้จะได้มีหน่วยงานและ บุคลากรดำเนินการให้เด่นชัด และมีแบบแผนแน่นอน และให้หลักประกัน เกี่ยวกับความ ปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติ

5. กระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูไม่ได้พัฒนาจาก ที่เคยปฏิบัติมา อาจารย์ยังขาดเทคนิคการสอนที่ทันสมัยและให้เหมาะกับสภาพการณ์ ปัจจุบัน การสอนเน้นในภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ และขาดระบบประเมินผลที่สามารถ นำมาใช้ปรับปรุง (อรุณ ปรีดีคิดล 2525: 3) ตลอดจนขาดการให้การศึกษาเพื่อออกไป ปรึบใช้สังคม มีการเตรียมตัว เรื่องนี้ให้กับนักเรียนน้อย ถึงแม้จะมีโครงการพัฒนาชุมชน ขึ้นในวิทยาลัยครูก็ตาม (เจริญผล สุวรรณโชติ: สัมภาษณ์) อาจารย์ในวิทยาลัยครูยัง ขาดลักษณะการสอนที่เป็นแบบอย่างให้แก่นักศึกษา เพื่อนำไปใช้จริงได้ บทวิจยที่สนับสนุน คำดังกล่าว เช่น "...ครูที่สอนนิสิตฝึกหัดครูไม่รู้วิธีสอนและไม่ยอมรับว่าตนไม่รู้จักวิธี สอน..." และ "ครูปริญญาที่จบจากมหาวิทยาลัยทุกหลักสูตร เมื่อมาทำการสอนใน โรงเรียนประถมศึกษาไม่สามารถสอนชั้นประถมได้..." (กรมการฝึกหัดครู 2516: 5)

เงื่อนไขสภาพแวดล้อม (Environmental Constraints) สภาพแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครูมีดังนี้

1. มีสภาพการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนและไม่ประสานกันของสถาบันการผลิต ครู ปัจจุบันมีหน่วยงานทางราชการที่ทำหน้าที่ผลิตบุคคลออกไปทำหน้าที่ครู จำนวน 90 แห่ง (พระนอม แก้วกำเนิด 2524: อัดสำเนา) มหาวิทยาลัยเกือบทุกแห่ง กรมอาชีว ศึกษา กรมพลศึกษา กรมศิลปากร ฯลฯ ล้วนแต่ผลิตครู ขาดการประสานงานกันอย่าง ใกล้ชิด ลักษณะเช่นนี้ส่งผลให้ครูล้นตลาด จึงก่อให้เกิดภาวะว่างงานแก่ผู้เรียนจบแล้ว

2. ความสำเร็จในการรณรงค์เพื่อวางแผนครอบครัว เป็นผลให้จำนวน นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาลดลง ทำให้ความต้องการครูเพื่อไปสอนในระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาลดลงตามไปด้วย สถาบันการฝึกหัดครูทุกแห่งจำเป็นต้องลด การผลิตครูลงไปด้วย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 จำนวนนักศึกษา ฝึกหัดครูก่อนประจำการจะลดลงเหลือเพียง 5,366 คน ในปี พ.ศ.2529 (แผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5)

3. การที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เปิดสอนในสาขาวิชาที่ซ้ำซ้อนกับการอบรมที่วิทยาลัยครูกำลังดำเนินการอยู่ ทำให้จำนวนผู้ที่เข้ารับการอบรมในวิทยาลัยครูมีแนวโน้มจะลดลง เพราะเงื่อนไขในวิธีการเรียนการวัดผล และช่วงเวลาในการจบการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีลักษณะจูงใจให้ผู้เข้ารับการอบรมมากกว่า การที่จำนวนผู้เข้ารับการอบรมครูประจำการลดลงจะส่งผลกระทบต่องบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายในกิจการต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูเป็นอย่างมาก

ผลผลิต (Output) จากสภาพปัญหาของตัวป้อนที่ขาดคุณภาพ กระบวนการผลิตตลอดจนผลกระทบจากสภาพสิ่งแวดล้อม ได้ส่งผลให้ผลผลิตของวิทยาลัยครู มีดังนี้

1. นักศึกษาครูที่จบออกมาจึงประสบปัญหาการเข้าทำงานและปัญหาการสอน ซึ่งสิ่งนี้อาจจะพิจารณาได้ว่า หลักสูตรของการฝึกหัดครูไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (พจน์ สะเพียรชัย 2526: 33) จึงทำให้ไม่เป็นที่ต้องการของหน่วยงานที่ใช่ครู และเป็นสาเหตุหนึ่งของครูล้นงาน ประกอบกับหน่วยงานอื่น ๆ อีกหลายแห่งที่ผลิตครู เช่น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ และวิทยาลัยบางแห่ง เช่น วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา เป็นต้น แต่สื่อสารมวลชนหรือบุคคลภายนอกทั่วไปไม่มีความเข้าใจว่าการที่ครูล้นตลาดและคุณภาพต่ำ เป็นความรับผิดชอบของกรมการฝึกหัดครู การผลิตครูเพียงด้านเดียวตามกำหนดของพระราชบัญญัติครู จึงส่งผลให้นักศึกษาครูที่ผลิตมาไม่มีงานทำ ไม่มีอำนาจต่อรองกับตลาด เพราะมีมากเกินความต้องการ ประกอบกับการที่วิทยาลัยครูได้ทำหน้าที่ในการอบรมครูประจำการ จึงส่งผลกระทบต่อนักศึกษาครูก่อนประจำการมากยิ่งขึ้น

2. ผลงานทางด้านการวิจัยของวิทยาลัยครูซึ่งทำได้ไม่สมบูรณ์ ทั้งในค่านิยมและคุณภาพ ผลงานทางด้านการวิจัยของอาจารย์ในวิทยาลัยครูถ้าพิจารณากันในแง่ของปริมาณแล้ว ปรากฏว่ายังทำกันอยู่น้อยมาก อาจารย์ในวิทยาลัยครูไม่เข้าใจถึงภารกิจด้านการวิจัยและถ้ามองในค่านิยมที่ปรากฏว่าผลงานการวิจัยไม่เด่นชัด อาจารย์ในวิทยาลัยครูยังทำวิจัยเฉพาะทางมากกว่าที่จะทำในลักษณะประสมประสาน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมได้มากขึ้น ทั้งยังขาดวิธีการเผยแพร่ผลงานด้านการวิจัย ทำให้ผลงานการวิจัยไม่เผยแพร่และยอมรับกันในวงงานวิชาการ

3. การให้การบริการทางวิชาการแก่สังคม วิทยาลัยครูยังคงยอมรับสภาพทางค่านี้อยู่มาก ในสภาพปัจจุบันวิทยาลัยครูไม่ได้มีองค์กรที่คอยประสานงานภารกิจทางค่านี้นี้ จึงทำให้ขาดกระบวนการ วิธีการทำงาน ต่างคนต่างทำ จึงทำให้ไม่เกิดผลงานที่เด่นชัด ไม่สามารถที่จะสร้างศรัทธาให้กับสังคม ภารกิจที่ทำอยู่ในวงจำกัดเฉพาะการฝึกอบรมครูประจำการ ส่วนกลุ่มประชากรอื่น ๆ ก็ทำน้อยหรือเกือบไม่ได้ทำเลย

4. ในด้านการทำนุบำรุงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นภารกิจหนึ่งของวิทยาลัยครูนั้น ยังไม่ได้รับการพัฒนา ทั้งนี้ เพราะวิทยาลัยครูไม่มีสถาบันหรือหน่วยงานที่มีโครงการกฎหมายมารับรองคณาจารย์ ผู้บริหาร และบุคลากรภายนอก ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจค่านี้นี้ ดังจะเห็นได้จากที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาศิลปวัฒนธรรมประจำจังหวัดในวิทยาลัยครูยังไม่มีบุคลากรที่จะปฏิบัติภารกิจของศูนย์ การปฏิบัติงานของบุคลากร เป็นไปอย่างขาดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและทำนุบำรุงวัฒนธรรม ไม่กำหนดเป้าหมาย และขอข่ายให้เด่นชัด อีกประการหนึ่งผู้ปฏิบัติงานค่านี้นี้ขาดขวัญและกำลังใจ เพราะผู้บริหารมักจะไม่พิจารณาการปฏิบัติงานค่านี้นี้ เพื่อพิจารณาความดีความชอบ การปฏิบัติงานไม่นับเป็น เวลาปฏิบัติราชการตามปกติ สิ่งเหล่านี้ไม่ส่งผลให้วิทยาลัยครูค้อยในการปฏิบัติภารกิจค่านี้นี้ และไม่ได้เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และให้ประสบการณ์แก่นักศึกษาคูเลย

เมื่อพิจารณาตัวป้อน (Input) กระบวนการผลิต (Process) และผลผลิต (Output) ในด้านสถานภาพปัจจุบัน ของวิทยาลัยครูแล้ว ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า สภาพเช่นนี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหาได้ดังนี้คือ

1. นักศึกษาคูก่อนประจำการ ไม่ได้รับความมั่นใจว่า เมื่อจบออกไปแล้วจะมีงานทำหรือไม่

2. เจ้าของงานทั้งฝ่ายเอกชนและรัฐบาลย่อมไม่มั่นใจในนักศึกษาคูก่อนประจำการว่ามีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่เพียงพอ

3. การมีหลักสูตรผลิตครู เพียงค่านี้ เกี่ยวตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 เป็นข้อจำกัดการเติบโตของวิทยาลัยครู

4. ผลกระทบจากการที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เปิดสอนในสาขาที่ซ้ำซ้อนกับการอบรมที่วิทยาลัยครูกำลังดำเนินการอยู่ เช่นนี้ จะทำให้จำนวนผู้ที่เข้ารับการอบรมในวิทยาลัยครูมีแนวโน้มลดลง เป็นผลกระทบต่องบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูเป็นอย่างมาก

5. การอบรมครูประจำการจะประสบผลสำเร็จร้อยละ เพราะหลักสูตร การอบรมใช้หลักสูตรเดียวกับหลักสูตรการผลิตครูก่อนประจำการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ ความสามารถและความต้องการของครูที่เข้ารับการอบรม ตลอดจนความต้องการของ หน่วยงานที่ใช้ครู สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้ครูประจำการลาออก สิ่งที่จะพิจารณาอีกประการ หนึ่งคือ เงื่อนไขต่าง ๆ ในการรับครูประจำการมีมาก และเมื่อเข้ามาแล้วระบบการ วัดและประเมินผลที่ขาดการยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับหลักสูตรการอบรม จะเป็นสาเหตุให้ ครูประจำการ เมื่อและทอดยต่อการเข้ารับการอบรม

6. การขาดการสนับสนุนทางด้านการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ของบุคลากรทำงานทางด้านการวิจัย เป็น เหตุหนึ่งที่จะสกัดกั้น การ พัฒนาการกิจด้านนี้ และในที่สุดวิทยาลัยครูจะเหลือภารกิจเพียงด้านเดียว คือ การผลิตครู

7. การขาดโครงสร้างตามกฎหมายรองรับที่จะ เป็นพื้นฐานของแนวปฏิบัติ ทั้งในด้านการบริหารและการบริการสังคม จะส่งผลให้เกิดการตัดขาดในการปฏิบัติ สถาน- ภาพของวิทยาลัยครูจะขึ้นอยู่กับลักษณะของบุคคลกลุ่มน้อย คือ สมรรถภาพของผู้นำซึ่งเป็น ผลในการพัฒนางานของวิทยาลัยให้ เป็นรูปแบบของอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ได้เข้ามา

8. ความซับซ้อนและสูงเกินไปในแง่ทรัพยากรของประเทศ ทั้งตัวบุคคล และทรัพย์สินที่ลงทุนจะเป็น เช่นนี้ต่อไป

9. มาตรฐานทางวิชาการของวิทยาลัยครูจะยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

10. บุคลากรของวิทยาลัยครูจะไม่มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ประเด็นที่ 2 การกำหนดภารกิจของวิทยาลัยครูในอนาคต

จากสภาพวิกฤตการณ์ทางการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม ได้ส่งผล กระทบให้วิทยาลัยครูในฐานะสถาบันอุดมศึกษาให้ควรพิจารณาภารกิจของตนให้สอดคล้อง กับสภาพปัจจุบัน ปัญหาประการสำคัญที่วิทยาลัยครูกำลังเผชิญอยู่ คือ ปัญหาครูชั้นงาน แต่ในขณะเดียวกัน พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 ได้กำหนดภารกิจของวิทยาลัย ครูไว้ประการหนึ่ง คือ การผลิตครู เป้าหมายภารกิจของวิทยาลัยครูในอนาคตจึงจำเป็น ต้องดำเนินไปตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู เช่นกัน คือ ยังคงดำเนินการผลิตครู เช่น เติม

แต่ควรจะต้องลดการผลิตครูก่อนประจำการลง (Pre-Service) ให้สอดคล้องกับ ปัญหาในปัจจุบันที่กำลังดำเนินอยู่ ในขณะที่เดียวกันควรได้เพิ่มจำนวนนักศึกษาครูโดยรับ ครูประจำการ เข้ามาศึกษาในภาคปกติให้มากขึ้น จัดโปรแกรมสำหรับการอบรมครูหรือ บุคลากรทางการศึกษาในระยะสั้นให้มากขึ้น (อินทร์ ศรีคุณ: สัมภาษณ์) ให้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนาครูประจำการโดยการร่วมมือกับหน่วยงานวิชาการและสำนักงานการประถมศึกษา แห่งชาติ แต่วิทยาลัยครูได้ทำงานโดดเดี่ยว ไม่ได้สัมพันธ์กับหน่วยงานที่จะรับ บุคลากร เข้าทำงาน ดังจะเห็นได้จากวิทยาลัยครูไม่ได้ปรับปรุงครูผู้สอนให้ไปตามแนว ทางหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ประยูร ศรีประสาธน์: สัมภาษณ์)

ในขณะที่เดียวกันที่วิทยาลัยครูจะต้องดำเนินการกิจของตน ไปตามพระราชบัญญัติ วิทยาลัยครู พ.ศ.2518 นั้น หน่วยงานอื่น ๆ ยังคงดำเนินการผลิตครูเหมือนกัน การ แก้ไขปัญหาของวิทยาลัยครูโดยการลดการผลิตครูลงจึง เป็นการแก้ไข้ปัญหาเฉพาะหน้า เท่านั้น ส่วนอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือ ปัจจุบันสถาบันการศึกษาหลายสถาบันได้เปิดสอนอยู่ ในสถานที่ที่ใกล้เคียงกัน เช่น บางจังหวัดจะมีทั้งวิทยาลัยครู วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ วิทยาลัยพลศึกษา และมีมหาวิทยาลัย ลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหา เหลือมั่ว และโอกาสในทางการศึกษามาก (พจน์ สะเพียรชัย: สัมภาษณ์) การแก้ ปัญหาเพื่อใช้สถาบัน เหล่านี้ให้ เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่จะพัฒนาคนให้มีอาชีพเหมาะสมกับ ท้องถิ่น และสนองความต้องการของท้องถิ่น จึงควรที่จะพัฒนา เป้าหมายของวิทยาลัยครู เสียใหม่ โดยจัดรวมสถาบัน เหล่านี้ให้เป็น "มหาวิทยาลัย" หรือ "วิทยาลัยชุมชน" (พจน์ สะเพียรชัย: สัมภาษณ์) หรือ "วิทยาลัยอุดมศึกษาของท้องถิ่น (สุรพล พุฒคำ: สัมภาษณ์) ภายใต้สภาพเช่นเดียวกัน หรือเป็น "สถาบันอุดมศึกษาของจังหวัด" โดยรับ นักเรียนจากท้องถิ่นที่รับผิดชอบ 70% และอีก 30% เปิดรับทั่วไป เมื่อวิทยาลัยครูพัฒนา เป็นวิทยาลัยอุดมศึกษาแล้ว การทำงานภารกิจต่าง ๆ ควรเปิดกว้างขึ้น เช่น สอนวิชา การอาชีพอื่น ๆ มิใช่ทำหน้าที่แต่เพียงการผลิตครูเท่านั้น (บำรุง ปานสุนทร: สัมภาษณ์) ในขณะที่เดียวกันจะต้องคำนึงถึงภาระหน้าที่ที่สถาบัน ระดับอุดมศึกษาพึงกระทำ คืองานสอน งานบริการชุมชน งานวิจัย งานบำรุงศิลปวัฒนธรรม (ติลก บุญเรืองรอด: สัมภาษณ์) และควรได้ประยุกต์นโยบายหลัก 5 ประการ ของกรมการฝึกหัดครูให้เป็นแนวนโยบาย หนึ่งของวิทยาลัยชุมชน นโยบายของกรมการฝึกหัดครูมีดังนี้คือ (พระนอม แก้วกำเนิด:

บรรยาย)

1. การเร่งพัฒนาวิทยาลัยครูให้กระทำหน้าที่ทั้ง 5 ประการ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู 2518 คือ การผลิตครู อบรมครูประจำการ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทะนุบำรุงวัฒนธรรม และการให้บริการแก่ชุมชน

2. การเตรียมการและดำเนินการเพื่อ จัดสอนและให้บริการทางวิชาการ วิชาชีพที่มีผลต่อการพัฒนาชนบท ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนให้กับเยาวชนและประชาชน

จากนโยบายหลัก 2 ประการดังกล่าว นำไปสู่ นโยบายปฏิบัติ 5 ข้อ คือ

1. ผลิตครูที่มีคุณภาพ ลดการผลิตนักศึกษาครูสายสามัญ เร่งผลิตสายอาชีพ
2. ส่งเสริมให้วิทยาลัยครู เป็นศูนย์กลาง อบรมครูประจำในรูปแบบต่าง ๆ
3. พัฒนาการศึกษาค้นคว้าวิจัย จนวิทยาลัยครูทุกแห่งมีศูนย์กลางของการศึกษาค้นคว้าวิจัยทางการศึกษาโดยเฉพาะทาง

4. พัฒนาวิทยาลัยครูให้ เป็นศูนย์กลางส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. เตรียมและดำเนินการ เพื่อจัดสอนวิชาชีพท้องถิ่นให้แก่ประชาชน

ประเด็นที่ 3 ทิศทางและขั้นตอนในการพัฒนาวิทยาลัยครูในอนาคต

การกำหนดทิศทางและขั้นตอนในการพัฒนาวิทยาลัยครูในอนาคต แยกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. จากวิทยาลัยครูในสภาพเช่นปัจจุบัน (2526) ควรปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 ให้ทำหน้าที่อื่น ๆ ได้อีกนอกเหนือจากการผลิตครู เช่น ผลิตวิชาชีพระยะสั้น 1-2 เดือน เพื่อทำหน้าที่บริการชุมชน (พจน์ สะเพียรชัย: สัมภาษณ์) ในการจะ เปิดสาขาใดควรพิจารณาทรัพยากรในท้องถิ่น ตลอดจนร่วมมือประสานงานกันระหว่างหน่วยงานในท้องถิ่นให้สามารถ ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกัน ได้อย่างคุ้มค่า (สำเร็จ ประเสริฐสุข: สัมภาษณ์)

2. หากวิทยาลัยครูเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบัน (2526) ควรจะมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้เตรียมการ (2525-2529) กรมการฝึกหัดครูและวิทยาลัยครู จะต้องดำเนินการจัดทำกิจกรรมคู่ขนาน 6 ประการ คือ

1) ปรับปรุงพระราชบัญญัติและนำเสนอยุทธศาสตร์ (อินทร์ ศรีคุณ: สัมภาษณ์)

2) ปรับปรุงโครงสร้างของวิทยาลัยครูและกรมการฝึกหัดครู เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างอนาคต

3) ดำเนินภารกิจอื่น ๆ อีก 4 ประการที่นอกเหนือจากการผลิตครู เช่น การอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา วิจัยทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (พจน์ สะเพียรชัย: สัมภาษณ์)

4) ปรับปรุงหลักสูตร (คิดก บุญเรืองรอด: สัมภาษณ์) หลักสูตรเหล่านี้ประกอบด้วย 5 แบบ คือ (เจริญผล สุวรรณโชติ: สัมภาษณ์) หลักสูตรการผลิตครู หลักสูตรทางมนุษยศาสตร์ หลักสูตรทางสังคมศาสตร์ หลักสูตรทางวิทยาศาสตร์ บริสุทธิ์ หลักสูตรทางวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หลักสูตร เหล่านี้ควรจะ เน้นการปฏิบัติ นำทฤษฎีโดยให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้หลักสูตรที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของหลักสูตรอุดมศึกษาว่า ส่วนหนึ่งของหลักสูตรอุดมศึกษา ควรจะเป็น เรื่องของวิชาชีพ เป็น เนื้อหาความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานอุดมศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจและปฏิบัติในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ 2524: 23) ส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึงในการปรับปรุงหลักสูตร คือหลักสูตรนั้น จะต้องเน้น เทคโนโลยีที่เหมาะสมในท้องถิ่น (Applied Technology) (Jerry Fry อ้างในวิทยาลัยครูนครปฐม 2525: 113) การกำหนดหลักสูตรเพื่อขยายสาขาวิชาให้มากขึ้นควรคำนึงตามขั้นตอน คือ (สุรพล พุฒคำ: สัมภาษณ์) สภาการฝึกหัดครูจะต้องเป็นผู้กำหนดหลักสูตร แล้วนำไปให้สภามหาวิทยาลัยอนุมัติหลักสูตร เมื่อสภาอนุมัติแล้ว สภาการฝึกหัดครูจะต้องนำหลักสูตรไปให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรอง เพื่อจะได้ตีค่าของวุฒินั้น

5) การพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่จะเปิด โดยที่วิทยาลัยทุกแห่งจะต้องกำหนดแผนการ เปิดโปรแกรมที่แน่นอน และจากนั้น โปรแกรมต่างๆ ก็จะเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ของวิทยาลัยและให้ตรงเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากเกิดการขาดแคลนกำลังอาจารย์ผู้สอนอาจจะแก้ไขได้อีกวิธีหนึ่ง คือ การใช้วิทยากรในท้องถิ่นมาเป็นอาจารย์พิเศษประจำภาควิชา (เจริญผล สุวรรณโชติ: สัมภาษณ์)

6) การเตรียมอุปกรณ์และงบประมาณ (สุรพล พุฒคำ: สัมภาษณ์) ความจำเป็นในเรื่องการเพิ่มอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ โดยเฉพาะเพื่อจัดการศึกษาทาง คำนวิชาชีพอ่าง ๆ จะให้คำ เป็นการ เป็น ไป ด้วยดี ทั้งนี้จะต้องได้รับความร่วมมือและ สนับสนุนจากรัฐบาลในเรื่องนี้ หรือควรประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือการยอมรับเข้า สมทบ (Afficiation) ของสถาบันอื่น เข้ามาอยู่ในการดำเนินงานนี้ด้วย (เจริญผล สุวรรณโชติ: สัมภาษณ์)

ขั้นที่ 2 ขั้น เป็นวิทยาลัยอุดมศึกษาในระดับต้น (พ.ศ.2530-2534) ให้จัดปรับปรุงโครงสร้างให้ถูกต้อง (อินทร์ ศรีคุณ: สัมภาษณ์)

ขั้นที่ 3 ขั้น เน้นกำลังรวมพัฒนาอุดมศึกษา (ชิดก บุญเรืองรอด: สัมภาษณ์) โดยใช้วิทยาเขตของวิทยาลัยอุดมศึกษาในแต่ละ Region รวมกลุ่มกับ วิทยาลัยอื่น ๆ ในท้องถิ่น เพื่อเตรียมขยายตัว เป็นวิทยาลัยอุดมศึกษาของท้องถิ่น (อินทร์ ศรีคุณ: สัมภาษณ์) การรวมกลุ่มกันควรจะเป็นรูปคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ประสาน นโยบายและแผนการจัดการศึกษาในส่วนที่เป็นอุดมศึกษา แต่การบริหารงานและงบประมาณ ให้แยกเป็นของแต่ละสถาบัน แต่ให้สามารถร่วมกันใช้ทรัพยากรทางการศึกษาของกันและ กันได้ (Jerry Fry อ่างในวิทยาลัยครูนครปฐม: 114) การดำเนินการดังกล่าว วิทยาลัยครูจำเป็นต้องแก้กฎหมายวิทยาลัยครู พ.ร.บ.2518 เพื่อให้สามารถขยายฐาน ทางวิชาการและสามารถจะเข้าร่วมตัว (Coperation) กับสถาบันอื่น ๆ ภายใน ท้องถิ่น จะทำให้การบริหารงาน การดำเนินงานการศึกษาของท้องถิ่นมีเอกภาพ ประสิทธิภาพ ประหยัดงบประมาณและลดการซ้ำซ้อนในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา

ประเด็นที่ 4 วิทยาลัยครูควรจะไปไหนแนวนอนหรือแนวตั้ง

ในการพัฒนาวิทยาลัยครูควรทำทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง ทั้งนี้เพราะสถาบัน อุดมศึกษาควรที่จะพัฒนาทั้ง 2 ทาง คือ ทางที่หนึ่งสูงขึ้น มีปริญญาตรี โท และเอก ตาม ลำดับ ทางที่สองคือ ขยายฐานออกไป (พะยอม แก้วกำเนิด: บรรยาย) ซึ่งการกระทำ เช่นนี้จะช่วยให้วิทยาลัยครูได้มีโอกาสรับใช้สังคมได้เต็มที่ (เจริญผล สุวรรณโชติ: สัมภาษณ์) ในการพัฒนาระยะแรกเริ่มควรจะได้พัฒนาในแนวนอนก่อน ถึงแม้วิทยาลัยครู จะยังไม่สามารถแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 ในช่วงระยะนี้ (2526)

ก็ตาม แต่วิทยาลัยครูก็ควรเตรียมการให้มีความพร้อมในการจัดโปรแกรม (Program) ทางการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมในหลายสาขาให้มากกว่าปัจจุบัน (อินทร์ ศรีคุณ: สัมภาษณ์) โดยให้พยายามใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ (พจน์ สะเพียรชัย: สัมภาษณ์) และวิทยาลัยครูแต่ละแห่งควรจะได้รับพิจารณาว่าตนมีความเป็นเลิศ (Excellence) ในทางด้านใดก็ควรจะเป็นไปในทางด้านนั้น ทุกวิทยาลัยครูจะได้ร่วมกันวางแผนงาน แต่ไม่ควรใช้แบบมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ และถ้าจะคิดเป็นสาขาวิชาชีพแล้วจะซ้ำซ้อนและลงทุนมาก (วิทยาลัยครูนครปฐม 2525: 113) แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาวิทยาลัยครูในแนวนนี้ก็ยังคงมีปัญหาที่เกิดขึ้น คือ "ความซ้ำซ้อน" ระหว่างหน่วยงาน กล่าวคือ การพัฒนาวิทยาลัยครูในแนวนอนจะเป็นการพัฒนาที่ซ้ำซ้อนกับลักษณะงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาซึ่งกรมอาชีวศึกษาควบคุมอยู่ ถ้าจะขยายไปในแนวตั้งก็จะไปซ้ำซ้อนกับมหาวิทยาลัยในบางคณะ การแก้ปัญหาเช่นนี้อาจทำได้โดยรัฐบาลควรจะปฏิรูประบบบริการการศึกษาใหม่ โดยให้มีสถาบันอุดมศึกษา 2 ระดับ คือ สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตคนระดับกลาง (แรงงานระดับกลาง) และสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตคนระดับสูง (แรงงานระดับสูง) สถาบันอุดมศึกษาระดับกลางกระทำได้โดย รวมวิทยาลัยอุดมศึกษาในท้องถิ่นทั้งหมดเข้าด้วยกัน และ เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีในบางสาขา ส่วนวิทยาลัยอุดมศึกษาที่ผลิตคนระดับสูงก็ทำหน้าที่สอนบุคคลให้เป็นบัณฑิตตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป ได้แก่ มหาวิทยาลัยทั้งหมดควรเป็นสถาบันผลิตคนระดับสูง (สุรพล พุฒคำ: สัมภาษณ์)

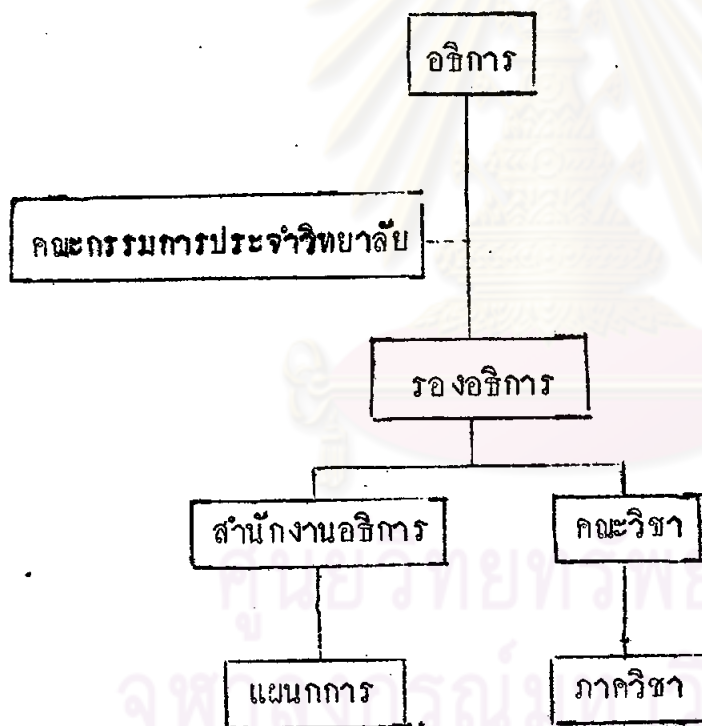
ประเด็นที่ 5 ระบบและโครงสร้างวิทยาลัยครูในปัจจุบัน เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาวิทยาลัยครูในอนาคตหรือไม่

โครงสร้างการบริหาร หมายถึง กระบวนการจัดระบบการทำงานทั้งหมดภายในองค์กร หรือในสำนักงาน โดยกำหนดลักษณะของตำแหน่งต่าง ๆ ให้แน่นอน เพื่อให้การทำงานขององค์กรดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผน (ภิญโญ สาธร 2519: 120)

รูปแบบการจัดโครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยครูมี 2 รูปแบบ คือ โครงสร้างการบริหารงานภายในวิทยาลัยครู และโครงสร้างการบริหารงานภายนอกของวิทยาลัยครู

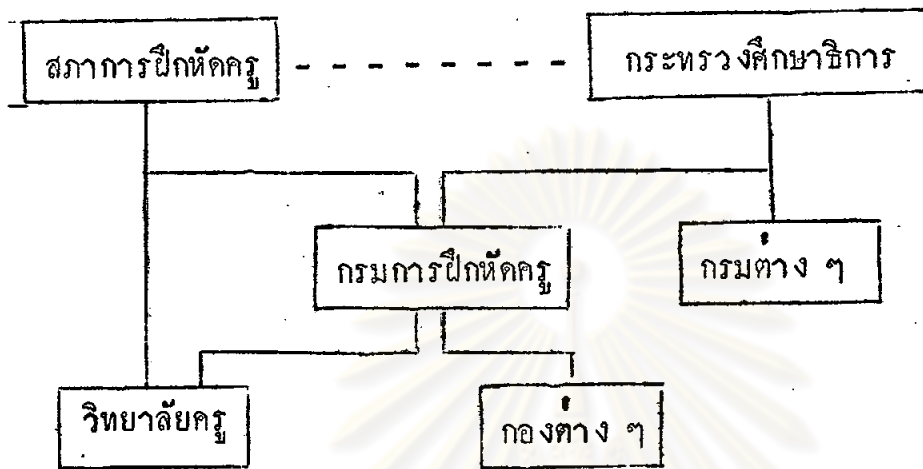
รูปแบบการจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในของวิทยาลัยครูได้กำหนดให้วิทยาลัยครูทุกแห่งที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน คือ พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ได้กำหนดให้อธิการวิทยาลัยครูมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบงานบริหารในวิทยาลัย คณะวิชาและสำนักงานอธิการอยู่ในบังคับบัญชาของอธิการ มีกรรมการประจำวิทยาลัยเป็นองค์การที่ปรึกษาในเรื่องการบริหาร การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครู โดยส่วนรวมมีดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู, บ.ป.ป.: 40) ดังแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 5 การแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูโดยส่วนรวม

รูปแบบการจัดโครงสร้างการบริหารงานภายนอกของวิทยาลัยครูได้จัดวิทยาลัยครูเป็นหน่วยงานหนึ่งของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ (ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน) และวิทยาลัยครูจะปฏิบัติตามคำสั่งของกรมการฝึกหัดครู (ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู) (กรมการฝึกหัดครู, บ.ป.ป.: 29-31) ดังแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 6 รูปแบบการจัดโครงสร้างการบริหารงานภายนอกวิทยาลัยครู

โครงสร้างการบริหารงานดังกล่าว วิทยาลัยครูจึงมีหน่วยบังคับบัญชา 2 หน่วยงาน คือ กระทรวงศึกษาธิการ และสภาการฝึกหัดครู เมื่อเป็นเช่นนี้การบริหารงานจึงขาดความมีเอกภาพในการบังคับบัญชา กล่าวคือ การบริหารงานใด ๆ หากต้องการจัดให้มีเอกภาพในการบังคับบัญชาจะต้องจัดการบริหารงานที่ให้หน่วยงานนั้น รับผิดชอบที่ชัดเจน มีขอบข่ายอำนาจบังคับบัญชา ไม่มีการส่งงานที่ซ้ำซ้อน จัดให้อำนาจควบคุม และความรับผิดชอบรวมทั้งที่หนึ่งที่ใด (กรมการฝึกหัดครู 2525: 11) กระทรวงศึกษาธิการกับสภาการฝึกหัดครูมีระบบการบริหารวิทยาลัยครูที่ขัดแย้งกัน จึงส่งผลถึงการดำเนินงานของวิทยาลัยครูด้วย เช่น การบริหารงานด้านบุคลากร สภาการฝึกหัดครูต้องการที่จะปรับระบบการบริหารงานบุคคลของวิทยาลัยให้เหมือนสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ แต่กระทรวงศึกษาธิการก็พยายามท้วงติง ทั้งนี้ เพราะกระทรวงศึกษาธิการยังต้องการปกครองครูที่อยู่ในระดับประถมศึกษา และมีชั้นมัธยมศึกษาอีกส่วนหนึ่ง ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงพยายามให้ครูอาจารย์ทุกคนมีระเบียบที่ใกล้เคียงกัน โดยไม่ยึดหลักการแตกต่างของสถาบัน จึงทำให้เกิดปัญหาและเป็นอุปสรรคอันสำคัญในการสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการให้แก่วิทยาลัยครู

ประเด็นที่ 6 ความมีอิสระและ เสรีภาพทางวิชาการของวิทยาลัยครูในปัจจุบัน

วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง ดังนั้นหน้าที่ของวิทยาลัยจึงต้องมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างสรรค์และจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งสิ่งที่จะใช้เป็นเครื่องมือวัดสถานภาพของสถาบันอุดมศึกษา คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellence) (วิจิตร ศรีสอน 2518: 45) สิ่งนี้จัดได้ว่าเป็นอุดมคติของสถาบันอุดมศึกษา การที่จะให้บรรลุให้ถึงอุดมคติได้ สถาบันจะต้องปฏิบัติหน้าที่หลักอยู่ 3 ประการ คือ การเรียนการสอน การวิจัยและการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ. (วิจิตร ศรีสอน 2518: 46) และการดำเนินภารกิจเหล่านี้ของสถาบันจะต้องยึดหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ ความเป็นอิสระในการดำเนินงาน และเสรีภาพทางวิชาการ ทั้ง 2 ประการนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพราะความมีอิสระเสรีภาพทางวิชาการ เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ผู้ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความรู้กว้างขวาง แต่การที่จะมีอิสระเสรีภาพทางวิชาการได้นั้นสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจะต้องมีเสรีภาพในการดำเนินงานด้วย วิทยาลัยครูมีเสรีภาพทางวิชาการ อาจารย์แต่ละคนสามารถทำงานได้ (อินทร์ ศรีคุณ: สัมภาษณ์) แต่วิทยาลัยครูไม่มีเสรีภาพในการดำเนินงาน เพราะวิทยาลัยครูยังดำเนินกิจการของวิทยาลัยภายใต้การควบคุมดูแลของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ (สุรพล พุฒคำ: สัมภาษณ์) การบริหารงานต่าง ๆ จึงยังไม่คล่องตัว เพราะมีศูนย์รวมอำนาจอยู่ที่กรมการฝึกหัดครู (พจน์ สะเพียรชัย: สัมภาษณ์) กรมการฝึกหัดครูจึงมีทัศนะต่อวิทยาลัยครูเสมือนหนึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษา (อินทร์ ศรีคุณ: สัมภาษณ์)

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาของวิทยาลัยครูทั้งตัวบ่อน กระบวนการผลิตและผลผลิตแล้ว จะเห็นได้ว่าสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยครูจะต้องพัฒนาสถาบันของตนเอง โดยการกำหนดภารกิจในอนาคตให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะมีลักษณะของการเป็น "วิทยาลัยชุมชน" หรือ "วิทยาลัยอุดมศึกษาของท้องถิ่น" ในการพัฒนาภารกิจใหม่นั้น มีขั้นตอนตามลำดับดังนี้คือ การเตรียมการร่วมกันระหว่างกรมการฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูที่จะต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติโครงสร้างหลักสูตร บุคลากร อุปกรณ์ งบประมาณ และการพิจารณาดำเนินการภารกิจอื่น ๆ อีก 4 ประการ ที่นอกเหนือจากภารกิจผลิตครู ขั้นตอนต่อไปคือ การพัฒนาร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ

ที่อยู่ในเขตเดียวกัน โดยจัดเป็นรูปคณะกรรมการทำหน้าที่ในการประสานนโยบายและแผนการจัดการศึกษาในท้องถิ่น แต่การบริหารงานและงบประมาณให้แยกแต่ละสถาบัน ลักษณะการพัฒนาของวิทยาลัยครูในอนาคตจะต้องทำทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง แต่ในระยะแรกควรจะได้พัฒนาในแนวนอนก่อน ซึ่งวิทยาลัยแต่ละวิทยาลัยไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบมาตรฐานเดียวกัน ส่วนโครงสร้างของวิทยาลัยครูจะมีส่วนในการพัฒนาวิทยาลัยครูในอนาคตที่จะเปลี่ยนแปลงเป้าหมายและรูปแบบใหม่ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูเสียใหม่ โดยยกฐานะของวิทยาลัยครูให้มีฐานะเทียบเท่ากรม เมื่อเปลี่ยนแปลงส่วนนี้ได้แล้วจะส่งผลให้วิทยาลัยครูมีอิสระในการดำเนินงาน และเสรีภาพทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล เรื่อง เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ต่อไปนี้ มีขั้นตอนในการวิเคราะห์และอภิปรายผลตามลำดับต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความสำคัญ เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
- ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ต่อเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้
- ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่จบสายการศึกษา กับพวกสายการศึกษาต่อ เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้
- ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ต่อเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. สภาพที่ทำงานในปัจจุบัน		
วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช	80	23.2
วิทยาลัยครูสงขลา	81	23.5
วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี	65	18.5
วิทยาลัยครูภูเก็ต	69	20.0
วิทยาลัยครูยะลา	50	14.5
2. เพศ		
ชาย	179	51.6
หญิง	167	48.4
3. อายุ		
20 - 25 ปี	16	4.64
26 - 30 ปี	41	11.88
31 - 35 ปี	113	32.78
36 - 40 ปี	110	31.88
41 - 45 ปี	34	9.86
46 - 50 ปี	27	7.83
51 - 55 ปี	3	0.87
56 - 60 ปี	1	0.29

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
4. ประสบการณ์การทำงานในวิทยาลัยครู		
1 - 5 ปี	63	18.26
6 - 10 ปี	129	37.40
11 - 15 ปี	115	33.33
16 - 20 ปี	14	4.06
21 - 25 ปี	17	4.93
26 - 30 ปี	3	0.87
31 - 35 ปี	1	0.29
36 - 40 ปี	3	0.87
5. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3	0.9
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	132	38.3
ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ	13	3.8
ปริญญาโท	192	55.7
ประกาศนียบัตรผู้ชำนาญพิเศษ	1	0.3
ปริญญาเอก	4	1.2
6. สาขาวิชาที่ได้รับปริญญาสูงสุด		
สายการศึกษา	256	74.2
นอกสายการศึกษา	89	25.8

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
7. ตำแหน่งทางการบริหารในปัจจุบัน		
ไม่มีตำแหน่งทางการบริหาร	153	44.35
อธิการ	3	0.87
รองอธิการ	15	4.35
กรรมการประจำวิทยาลัย	30	8.70
หัวหน้าคณะหรือรอง	25	7.25
หัวหน้าสำนักงานอธิการหรือรอง	8	2.32
หัวหน้าภาควิชาหรือรอง	76	22.03
หัวหน้าแผนกหรือรอง	35	10.15

จากตารางที่ 3 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 345 คน แยกเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจากวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช 80 คน วิทยาลัยครูสงขลา 81 คน วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี 65 คน วิทยาลัยครูภูเก็ต 69 คน และวิทยาลัยครูยะลา 50 คน ในจำนวนนี้เป็นเพศชายร้อยละ 51.6 มีอายุระหว่าง 50-55 ปี และ 56 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.29 ในเรื่องวุฒิทางการศึกษา พบว่า ร้อยละ 65.00 มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี และจบปริญญาสูงสุดในสาขาการศึกษาคือเป็นร้อยละ 74.2 มีประสบการณ์การทำงานในวิทยาลัยครูไม่เกิน 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 89.85 ส่วนสถานภาพในตำแหน่งทางการบริหาร พบว่า ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม มีตำแหน่งทางการบริหารร้อยละ 55.7

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุต่ำกว่า 40 ปี อายุราชการต่ำกว่า 15 ปี สำหรับคุณวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่จะมีวุฒิปริญญาโท และจบในสาขาการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ สำหรับตำแหน่งทางบริหารส่วนใหญ่จะดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชา ซึ่งจะเห็นได้ว่าบุคลากรในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่อยู่ในระดับอายุก็ยังคงเป็นหนุ่มสาว ในการทำงานโดยถ้

พิจารณาจากอายุ อาบุรชากร และวุฒิทางการศึกษาแล้ว วิทยาลัยครูก็เป็นชุมชนที่พียงที่สำคัญต่อการพัฒนาและสร้างความสำเร็จของงานทางการศึกษาของชาติแห่งหนึ่ง (จิตกร ตั้งเกษมสุข 2524: 18-21)

ถ้าพิจารณาสถานภาพของบุคลากรของวิทยาลัยครูที่จะมีผลต่อการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงในอนาคต จากสถิติการสำรวจเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2523 (กรมการฝึกหัดครู 2524: 14-18) มีจำนวนทั้งสิ้น 5,910 คน แต่ประจำทำงานอยู่ที่วิทยาลัยครูมี 5,180 คน จำแนกเป็นปริญญาเอก 50 คน ปริญญาโท 2,213 คน ปริญญาตรี 2,780 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 137 คน คิดเป็นส่วน ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี เท่ากับ 0.1 : 4.39 : 5.5 หรือ 1 : 43.9 : 551 หรือ ค่าเฉลี่ยวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ในวิทยาลัยครูจะมีค่า .592 ซึ่งแสดงว่าคุณวุฒิของอาจารย์ในวิทยาลัยครูจะทำกว่าเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิซึ่งต่ำ คือ .675 แต่ถึงอย่างไรก็ตามแม้ว่าคุณวุฒิของอาจารย์ในวิทยาลัยครูจะทำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด วิทยาลัยครูก็พยายามพัฒนาบุคลากรของวิทยาลัยให้มี เกณฑ์คุณวุฒิ ก็เกี่ยวกับมาตรฐานต่อไป ดังจะเห็นได้จากสถิติการศึกษาปี 2525 จำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติราชการจำนวน 5,280 คน จำแนกเป็นวุฒิปริญญาเอก 74 คน ปริญญาโท 2,577 คน ประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะ 97 คน ปริญญาตรี 2,394 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 135 คน ส่วนบุคลากรที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี 10 คน ปริญญาโท 610 คน ปริญญาเอก 102 คน จึงเป็นสถิติที่แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยครูกำลังพยายามพัฒนาคุณวุฒิของอาจารย์ที่จะให้ได้ตามเกณฑ์ สถิติที่แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยครูกำลังพยายามพัฒนาคุณวุฒิของอาจารย์ที่จะให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานต่อไป สำหรับกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ อัตรากำลังอาจารย์มี 759 คน (ประเสริฐ จริยานุกูล 2525: 32) จำแนกตามวุฒิดังนี้ ปริญญาเอก 13 คน ปริญญาโท 357 คน ปริญญาตรี 385 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 4 คน เป็นที่น่าสังเกตว่าคุณวุฒิของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในปัจจุบัน อาจารย์ส่วนใหญ่จะมีคุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และได้รับการส่งเสริมให้ศึกษาต่ออยู่เรื่อย แต่ประเด็นที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ คุณวุฒิของอาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และกำลังเรียนอยู่ส่วนใหญ่แล้วจะมีวุฒิทางการศึกษาในสายการศึกษา เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะเป็น เหตุผลประการหนึ่งที่จะ เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการขยายฐานทางวิชาการ โดยเฉพาะการขยายช่องทางวิชาชีพ (วิทยาลัยครู

ปัจจุบัน) แต่อย่างไรก็ตามการที่วิทยาลัยได้ใช้ความพยายามในการพัฒนาอาจารย์ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยครูไปสู่อุดมศึกษาอย่างอื่น ๆ หรือไปในรูปอื่นก็สามารถทำได้ กำนัดคนของวิทยาลัยครูที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอยู่เพียงเล็กน้อยนั้นอาจกล่าวได้ว่าวิทยาลัยครูก็ยังพร้อมในค่านครุอาจารย์ที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทุกรูปแบบ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการจัดอันดับความสำคัญ (Rank) ของเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์

ในการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ ผู้วิจัยจะนำเสนอ เป็นภาพรวมของแต่ละด้าน รวม 9 ด้าน ด้านความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการคิณำหนักค่าเฉลี่ยของแต่ละช่องความคิดเห็น

ดังนี้

4.50 - 5.00 ถือว่า ควรปฏิบัติมากที่สุด

3.50 - 4.49 ถือว่า ควรปฏิบัติมาก

2.50 - 3.49 ถือว่า ควรปฏิบัติปานกลาง

1.50 - 2.49 ถือว่า ควรปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.49 ถือว่า ควรปฏิบัติน้อยที่สุด

ทั้งนี้จะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการเรียนการสอนในระดับวุฒิ

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิ	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	ประถมศึกษา	2.72	1.59	3
2	มัธยมศึกษา	2.26	1.42	5
3	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.28	1.26	2
4	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.28	1.05	1
5	ประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะ (สูงกว่าปริญญาตรี)	2.56	1.41	4
6	ปริญญาโท	1.86	1.23	6
7	ประกาศนียบัตรผู้ชำนาญพิเศษ (สูงกว่าปริญญาโท)	1.47	1.05	7
8	ปริญญาเอก	1.15	0.67	8

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าสถาบันควรจัดการเรียนการสอนระดับวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 4.28$) ระดับวุฒิอนุปริญญาหรือเทียบเท่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) ส่วนการจัดการเรียนการสอนในระดับอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อนุปริญญาตรีและเทียบเท่า และประถมศึกษา และยังไม่เห็นด้วยกับการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา คือ ระดับปริญญาโท ประกาศนียบัตรผู้ชำนาญพิเศษ (สูงกว่าปริญญาโท) และปริญญาเอก ทั้งนี้หากเป็นเพราะว่าในปัจจุบันวิทยาลัยครูก็เปิดทำการสอนในระดับ ป.กศ.สูง และปริญญาตรีตามที่กฎหมายกำหนด (พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518) จึงทำให้บุคลากรมีความเคยชินกับการจัดการศึกษาใน 2 ระดับนี้ และอาจเห็นว่าบุคลากรของวิทยาลัยครูเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีความพร้อมและความชำนาญเฉพาะทางในระดับนี้ก็ได้ ซึ่งความเป็นจริงแล้วบุคลากรของวิทยาลัยครูที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การวิจัย

ก็มีอยู่เป็นจำนวนมากเช่นกัน (คิลก บุญเรืองรอด 2525: 6-11) ถ้าได้มีการจัดระบบการบริหารของทางวิชาการ อัตรากำลังและสถานที่ทำงาน (บำรุง ปานสุนทร: สัมภาษณ์) เพราะตามสถิติการศึกษาปี 2525 วิทยาลัยครูมีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก รวม 74 คน กระจายกันอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ ทั่วประเทศ และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ก็ได้รับวุฒิสถู่งสุดทางการศึกษา ดังนั้น อาจารย์เหล่านี้ก็สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีในสายการศึกษา เพราะส่วนใหญ่มักระบายการณั้มาแล้วก่อนที่จะไปศึกษาต่อกลับมา

สำหรับความเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยครูควร จะจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ก็อาจจะ เนื่องจากวิทยาลัยครูมีความใกล้เคียงกับโรงเรียนประถมศึกษาอยู่มาก เช่น การนิเทศการฝึกสอน การอบรมครูประจำการที่ ทำการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา และการมีส่วนร่วมกันมานานในโครงการฝึกหัดครู ขนบพ โครงการบริหารทางการศึกษา (สากุล จริยวิทยานนท์ 2534: 124) สำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษาดูเหมือนว่าจะมีความใกล้เคียงกับวิทยาลัยครูน้อยกว่าโรงเรียนประถมศึกษา

ประเด็นที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่งก็คือ ผู้บริหารและอาจารย์เห็นด้วยกับการจัดการศึกษาในระดับวุฒิสถู่งกว่าปริญญาตรี คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ซึ่ง แสดงว่าในความคิดเห็นของบุคลากรในวิทยาลัยครูก็พร้อมที่จะขยายฐานะทางวิชาการใน แนวคิง คือ เปิดสูงกว่าระดับปริญญาตรีเหมือนกัน ก็ด้วยเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วว่า บุคลากรส่วนหนึ่งพร้อมในบางสาขาวิชาในระดับหนึ่ง ถ้าได้มีการจัดสรรโยกย้ายอัตรากำลัง สถานที่ทำงานให้เหมาะสมแล้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	กลุ่มแพทยศาสตร์และสาธารณสุข	1.93	1.23	16
2	วิศวกรรม	1.53	1.03	17
3	การเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง	3.31	1.39	3
4	การอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	3.08	1.42	6
5	คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์	2.42	1.28	12
6	สถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง	1.99	1.28	15
7	คหกรรมศาสตร์	3.40	1.26	2
8	บริหารธุรกิจ	2.88	1.31	9
9	วิทยาศาสตร์	3.70	1.40	1
10	ศึกษาศาสตร์	3.70	1.40	1
11	มานุษยศาสตร์	3.14	1.43	5
12	วิจิตรศิลป์	2.65	1.26	11
13	นิติศาสตร์	2.19	1.22	14
14	สังคมศาสตร์	3.00	1.35	8
15	วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	2.74	1.35	10
16	การบริการ	3.19	1.39	4
17	การคมนาคมและขนส่ง	2.29	1.27	13

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า สถาบันจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาอยู่ในเกณฑ์มาก คือ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ($\bar{x} = 3.70$) อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ($\bar{x} = 3.40$) สาขาวิชาการเกษตรกรรมป่าไม้และการประมง ($\bar{x} = 3.31$) สาขาวิชาการบริการ ($\bar{x} = 3.19$) สาขาวิชา

มานุษยศาสตร์ ($\bar{X} = 3.14$) สาขาวิชาการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.08$) สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ($\bar{X} = 3.00$) สาขาวิชาสังคมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.00$) สาขาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 2.88$) และสาขาวิชาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ($\bar{X} = 2.74$) ส่วนสาขาวิชาอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยที่สุด

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ นั้นในอนาคตวิทยาลัยครูกล่าวได้ว่าได้จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ การเกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง การบริหาร ส่วนสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นว่าจะไม่ควรจะจัดคือ กลุ่มแพทยศาสตร์และสาธารณสุข วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง นิติศาสตร์ การคมนาคมและขนส่ง ฯลฯ สำหรับความคิดเห็นที่เห็นด้วยถึงการเปิดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์นั้นก็เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่าแปลกเพราะ เป็นสิ่งที่ทำจนเกิดความชำนาญอยู่แล้ว แต่ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ สาขา คหกรรมศาสตร์ เกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง และสาขาการบริหาร ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว เป็นสาขาวิชาที่จัดเป็นวิชาเรียนที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพได้ จึงแสดงให้เห็นว่าบุคลากรของวิทยาลัยครูเองเห็นความสำคัญของวิชาชีพในท้องถิ่นที่จำเป็นแทนที่จะให้ความสำคัญในสาขาวิชาสามัญมากเกินไป จากการสำรวจของพลสันต์ โพธิ์ศรีทอง (2526: 99-116) พบว่า ในจำนวนครุอาจารย์ในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง จำนวน 6,408 คน ประมาณร้อยละ 41 เป็นผู้เชี่ยวชาญและนักทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ประมาณร้อยละ 24 ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ประมาณร้อยละ 23 ทางด้านการศึกษา และอีกประมาณร้อยละ 12 มีความเชี่ยวชาญทางการวิชาชีพพิเศษต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรม คหกรรม เกษตร และวิชาชีพท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยเรื่องความเป็นไปได้ในการจัดหลักสูตรวิชาชีพในวิทยาลัยครู (กรมการฝึกหัดครู 2524: 3) พบว่า วิทยาลัยครูส่วนใหญ่สามารถเปิดสอนวิชาชีพหมวดช่าง อุตสาหกรรม วิชาชีพหมวดคหกรรม วิชาชีพหมวดหัตถกรรม วิชาชีพหมวดงานธุรกิจ และวิชาชีพหมวดเกษตรกรรมได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยครูก็มีความพร้อมที่จะเปิดสอนวิชาชีพในบางสาขาวิชาได้ เหมือนกับสามารถที่จะสอนตามความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ที่ประชาชนจำนวน 5,823,211 คน จำแนกเป็นอยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ 12.28 คือ 715,076 คน อยู่ในเขตสุขาภิบาลร้อยละ 8.23

คือ 479,363 คน และอยู่ในเขตชนบทร้อยละ 79.49 คือ 4,629,766 คน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2525) สาขาการฝึกหัดหลักของภาคใต้ ได้แก่ การทำสวนยางพารา การทำเหมืองแร่ การประมง และการทำนา ซึ่งวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ที่มีความจำเป็นต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพเหล่านี้ จึงอาจกระทำได้โดยการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู หรือดำเนินการให้การบริการทางวิชาการโดยการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เกษตรกร เผยแพร่ความรู้ทางสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ก็อาจทำได้

ส่วนสาขาวิชาที่อาจารย์และผู้บริหารเห็นว่าไม่ควรเปิดทำการสอน ได้แก่ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมและการวางผังเมืองก็คิดแล้ว แต่เป็นสาขาวิชาที่วิทยาลัยครูไม่มีความพร้อมในหลายด้าน ทั้งทางด้านบุคลากร สถานที่และอุปกรณ์

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อลักษณะในการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ลักษณะของการจัดการเรียนการสอน	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	การสอนรายบุคคล	2.02	1.24	9
2	การสอนกลุ่มย่อย 20-40 คนต่อห้องเรียน	4.04	1.10	1
3	การสอนแบบบรรยายในห้องเรียนที่มีนักศึกษา 100 คนขึ้นไป	2.52	1.31	7
4	การใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อสอนไปถึง 500 คนต่อการสอน 1 ครั้ง	2.33	1.35	8
5	การใช้ห้องทดลองและโรงฝึกงาน	3.95	1.13	2
6	การใช้ตำรา แบบฝึกหัดหรือคู่มือเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง	3.65	1.23	3
7	การให้บริการสอนโดยการเผยแพร่ทางโทรทัศน์	2.83	1.35	5
8	การสอน การบรรยายหรืออภิปรายทางวิทยุ	2.62	1.28	6
9	การจัดสอนนักศึกษาตามศูนย์หรือสถานที่ต่าง ๆ	3.25	1.34	4
10	การสอนทางไปรษณีย์	2.02	1.26	10

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า สถาบันควรจะ มีลักษณะในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดคือ ลักษณะการสอนกลุ่มย่อย 20-40 คน ต่อห้องเรียน ($\bar{X} = 4.04$) ลักษณะการใช้ห้องทดลองและโรงฝึกงาน ($\bar{X} = 3.95$) ลักษณะการใช้ตำรา แบบฝึกหัดหรือคู่มือเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนลักษณะในการจัดการเรียนการสอนลักษณะอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางและน้อย

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ลักษณะในการจัดการเรียนการสอน วิทยาลัยควรค่าเน้นการสอนกลุ่มย่อย 20-40 คนต่อห้องเรียน การใช้ห้องทดลองและโรงฝึกงาน การใช้ตำราเรียน แบบฝึกหัดหรือคู่มือเพื่อการศึกษา

ด้วตนเอง แต่ไม่เห็นด้วยกับการสอนทางไปรษณีย์ การสอนเป็นรายบุคคลและการสอน โดยการใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อสอนได้ถึง 500 คน ต่อการสอน 1 ครั้ง ประเด็น ที่น่าสัง เกตทำไมอาจารย์ของวิทยาลัยครูยังมองเห็นคุณค่าของลักษณะในการจัดการ เรียน การสอนแบบยี่ดห้อง เรียนเป็นหลักโดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือใช้ วิธีการมอบหมายงานให้ทำศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ก็อาจเป็นไปได้เพราะว่าอาจารย์ ในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความเป็นนักวิชาชีพสูง คือ มีประสบการณ์มาในระบบการฝึกหัด ครูของไทยที่ยึดการเรียนการสอนแบบมีครู เป็นหลัก ประกอบกับตัวครูอาจารย์ในวิทยาลัย ครูส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดในสายการศึกษา และมีประสบการณ์ทางด้านการศึกษาเป็น ส่วนใหญ่ จึงยังเห็นคุณค่าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ น้อยเกินไป เช่น นวัตกรรมการเรียนการสอนระบบทางไกล การสอนทางไปรษณีย์ การสอนทาง โทรทัศน์ การสอนเป็นรายบุคคล การสอน การบรรยายหรือการอภิปรายทางวิทยุ ซึ่ง ลักษณะการเรียนการสอนเหล่านี้ต้องอาศัยสื่อสารมวลชนต่าง ๆ เข้าช่วยสนับสนุนเป็นสื่อ ในการเผยแพร่ แต่อาจารย์ในวิทยาลัยครูยังไม่เห็นคุณค่าของระบบการเรียนการสอน แบบนี้ จึงทำให้เห็นประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงวิทยาลัยครูต่อไปใน อนาคตคงจะต้องยึดปรัชญาการศึกษาในการจัดการศึกษาแบบระบบในโรงเรียนมากกว่า การจัดการศึกษานอกระบบ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงวิทยาลัยครูที่จะไปรวมกับสถาบัน การศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น ก็อาจจะหนีไม่พ้นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งจะขัดแย้งกับความต้องการของวิทยาลัยครูเอง ในการปฏิบัติการกิจการให้บริการทาง วิชาการแก่ชุมชนและสังคมที่วิทยาลัยครูได้จัดทำอยู่ อีกแนวทางหนึ่งคือ การจัดการศึกษา นอกโรงเรียนให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของแต่ละวิทยาลัยเอง (บุหงา วัณณะ 2521: 21) ซึ่งวิทยาลัยครูถ้าจัดการศึกษานอกโรงเรียนโดยจัดหลักสูตร ระยะสั้น การสอนนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ การสอนกลุ่มสนใจ การจัดรายการวิทยุ เพื่อเผยแพร่ความรู้วิชาแขนงต่าง ๆ ในความร่วมมือจากสถานีวิทยุของท้องถิ่น เป็นต้น

อีกประการหนึ่งอาจเป็นไปได้ที่อาจารย์วิทยาลัยครูยังไม่คุ้นเคยกับการสอน บรรยายในห้องเรียนที่มีนักศึกษาเป็นจำนวนมาก ทั้ง ๆ ที่การสอนในรายวิชาเดียวกันแต่ ก็ยังพยายามแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อยจนได้ ซึ่งก็อาจจะเห็นเหตุผลว่าอัตรากำลัง และปริมาณการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูมีมากเลยต้องมีการแบ่งงานกันทำก็เป็น

ได้ (ในบางภาควิชาในปัจจุบัน) ทั้ง ๆ ที่วิทยาลัยครูก็ได้ผลิตสื่อการสอน เขียนตำรา
สร้างบุคลากรสอน และมีเครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์อย่างพร้อมเพรียง ไม่ว่าจะเป็น
เครื่องฉาย เครื่องเสียง และอุปกรณ์สำหรับการสร้างอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่น่า
พิจารณาประการหนึ่งในการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงวิทยาลัยครูในอนาคต โดยเฉพาะระบบ
การฝึกหัดครู ซึ่งวิทยาลัยครูที่มีหน้าที่ในการผลิตครูอยู่แล้ว ผลผลิตที่ออกมาจะมีทักษะ
ต่อการจัดการเรียนการสอนแบบยึดห้องเรียน ยึดครูเป็นศูนย์กลางเป็นหลัก ก็ยังจะทำ
ให้การจัดการศึกษาของไทยเรายิ่งล่าหลังไปเรื่อย ๆ แทนที่จะมีทัศนคติที่คัดค้านวกรรม
ทางการศึกษา และพยายามปรับปรุงโดยใช้เป็นสื่อกลางในการพัฒนาระบบการศึกษา
หรือรูปแบบและวิธีดำเนินงานทางการศึกษาต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อลักษณะงานวิจัย

ข้อที่	ลักษณะงานวิจัย	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	เพื่อสร้างความรู้ใหม่แก่สังคม	3.76	1.13	3
2	เพื่อประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ	4.29	0.94	1
3	เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์เอง	3.03	0.98	2
4	เพื่อหาข้อมูลและทางออกในระบบบริหารสถาบัน	3.31	1.20	4

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าสถาบันควรมีงานวิจัยในลักษณะที่อยู่ในเกณฑ์มากคือ ลักษณะของงานวิจัยเพื่อประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.29$) ลักษณะงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์เอง ($\bar{x} = 4.03$) ลักษณะงานวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่แก่สังคม ($\bar{x} = 3.76$) และอยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ ลักษณะงานวิจัยเพื่อหาข้อมูลและทางออกในระบบบริหารสถาบัน ($\bar{x} = 3.31$)

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าลักษณะงานวิจัยที่วิทยาลัยครูควรจะทำคือการวิจัยคือ การพัฒนาความรู้ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยครูเป็นสถานอุดมศึกษาที่อยู่ใกล้ชุมชนมากที่สุด และการครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาชนบท สำหรับการพัฒนาชนบท วิทยาลัยครูมีส่วนร่วมได้มากนั้นก็ไ้จากการให้ความรู้แก่ประชาชน ฉะนั้นจึงเป็นเป้าหมายหลักที่จะช่วยพัฒนาความรู้หลักออกเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับประชาชนในท้องถิ่น และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์เอง ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการจัดการ เรียนการสอนของอาจารย์ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษา

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการให้บริการทางวิชาการ
แก่ชุมชน

ข้อที่	การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	ครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา	3.98	1.06	1
2	ข้าราชการอื่น ๆ (ยกเว้นครู)	2.75	1.15	6
3	นักวิชาชีพชั้นสูง เช่น แพทย์ นักบัญชี หนายความ	1.85	1.03	10
4	ชาวนาและเกษตรกร	3.62	1.22	2
5	กรรมกรและผู้ใช้แรงงาน	2.85	1.35	5
6	พ่อค้าและแม่บ้าน	2.53	1.28	7
7	ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและใหญ่	2.37	1.21	8
8	แม่บ้าน	2.88	1.32	4
9	ผู้เกษียณอายุหรือพัวัยทำงาน	2.09	1.19	9
10	เยาวชนที่ออกจากโรงเรียนแล้วแต่ยังไม่ม้งานทำ	3.40	1.38	3

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าสถาบันควรให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด การให้บริการทางวิชาการแก่ครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{x} = 3.98$) การให้บริการทางวิชาการแก่ชาวนาและเกษตรกร ($\bar{x} = 3.62$) การให้บริการทางวิชาการแก่เยาวชนที่ออกจากโรงเรียนแล้วแต่ยังไม่ม้งานทำ ($\bar{x} = 3.40$) อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ การให้บริการทางวิชาการแก่พ่อค้าและแม่ค้า ($\bar{x} = 2.85$) การให้บริการทางวิชาการแก่ข้าราชการอื่น ๆ (ยกเว้นครู) ($\bar{x} = 2.75$) ส่วนการให้บริการทางวิชาการค่านอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยที่สุด

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นค่านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนว่าวิทยาลัยครูในอนาคตควรให้การช่วยเหลือครูประจำการและ

บุคลากรทางการศึกษา ชาวนาและเกษตรกร และเยาวชนที่ออกจากโรงเรียนแล้วแต่ไม่มีงานทำ และมีผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าให้การบริการแก่บุคคลกลุ่มก่อกไปนี้น้อย คือ นักวิชาชีพชั้นสูง เช่น แพทย์ นักบัญชี หนายความ ฐุเกษียณอายุหรือพ้นวัยทำงาน และผู้ประกอบการกิจขนาดกลางและใหญ่ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ที่บุคลากรของวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความถนัดทางการศึกษา คือ มีความเป็นนักวิชาชีพสูง (วีระวัฒน์พัฒนกุลชัย 2525: 110) ประกอบกับวิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับชนบทมาก (พะยอม แก้วกำเนิด 2520: 7-10) กล่าวคือ จากจำนวน 36 แห่งอยู่นอกกรุงเทพมหานครถึง 30 แห่ง จึงทำให้บุคลากรมองเห็นเป้าหมายในการให้บริการทางวิชาการแก่กลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์กับตัวเองมากเป็นพิเศษ และให้ความสนใจกับงานที่ตนเองไม่มีความถนัดน้อย

แต่ประเด็นที่น่าให้ความสนใจกลุ่มคนที่วิทยาลัยครูมองเห็นเป้าหมายนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วคือ พวกแม่บ้าน ชาวนาและเกษตรกร ซึ่งลักษณะของการให้บริการแก่กลุ่มบุคคลพวกนี้ ได้แก่เรื่อง การให้บริการเกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ ในเรื่องอาชีพ และความรู้ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทของวิทยาลัยครูทางด้านการให้บริการแก่ชุมชนสากล จริยวิธานนท์ (2524: 90) ได้กล่าวว่า การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนทางคานนี้จะประกอบด้วยวิธีการหลาย ๆ รูปแบบ เช่น การเป็นอาจารย์พิเศษ การเป็นผู้บรรยายในการอบรม การจัดกิจกรรมทางการวิชาการ ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ทางคานต่าง ๆ แก่ประชาชนและผู้สนใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการสังกัดของสถาบัน

ข้อที่	การสังกัดของสถาบัน	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	ทบวงมหาวิทยาลัย	4.18	1.18	1
2	สำนักนายกรัฐมนตรี	3.29	1.43	2
3	กระทรวงศึกษาธิการ	2.93	1.15	3
4	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.69	0.99	4

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการสังกัดของสถาบันอยู่ในเกณฑ์มาก คือ การสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.18$) อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ การสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ($\bar{X} = 3.29$) ส่วนการสังกัดอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยที่สุด

ผลจากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสังกัดของสถาบันในอนาคต ควรสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สำนักนายกรัฐมนตรี ให้แยกตัวออกจากกระทรวงศึกษาธิการ และไม่ควรจะไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประเด็นที่น่าสนใจคือ ในสภาพปัจจุบันการที่วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารและอาจารย์จึงไม่มีความพอใจ แต่กลับเห็นด้วยกับการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย อาจเป็นไปได้ว่าพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 วิทยาลัยครูมีสภาพเป็นหน่วยงานหนึ่งของกรมการฝึกหัดครูเท่านั้น ทำให้ขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงานและขาดเสรีภาพทางวิชาการ (พจน์ สะเพียรชัย: สัมภาษณ์) ด้วยเหตุที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่จะเป็นส่วนองราชการจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบและกฎเกณฑ์ของทางราชการอยู่มาก โดยเฉพาะในการบริหารงานบุคคลและระเบียบการเงิน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนของสายงานบริหารการติดตามผลการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับต่าง ๆ (สุรพล พุฒคำ 2525: 117) ซึ่งตรงกันข้ามกับสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ถ้าพิจารณาการแบ่ง

ส่วนราชการแล้วมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีฐานะเทียบเท่ากรม จึงทำให้มีอิสรภาพในการดำเนินงานมากกว่าวิทยาลัยครู ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองในกรมการฝึกหัดครู ทำให้เกิดความคล่องตัวในด้านการบริหารมากกว่าก็เป็นได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อองค์การบริหารสถาบัน

ข้อที่	องค์การบริหารสถาบัน	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	เป็นหน่วยงานในระบบราชการ เหมือนในปัจจุบัน	3.13	1.37	2
2	เป็นหน่วยงานที่มีระบบบริหารอิสระแบบรัฐวิสาหกิจ	3.44	1.49	1

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าสถาบันควรจัดองค์การบริหารสถาบันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ องค์การที่เป็นหน่วยงานที่มีระบบบริหารอิสระแบบรัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 3.44$) และองค์การที่เป็นหน่วยงานในระบบราชการ เหมือนในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.13$)

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า องค์การบริหารสถาบันในอนาคตควร เป็นหน่วยงานที่มีระบบบริหารแบบรัฐวิสาหกิจ โดยพยายามหนีออกจากระบบราชการในปัจจุบัน จึงเป็นสิ่งที่น่าสังเกตว่าทำไมผู้บริหารและอาจารย์จึงให้ความสำคัญกับระบบการบริหารขององค์กรแบบรัฐวิสาหกิจแทนที่จะเป็นระบบราชการ ก็ควรพิจารณาจากเหตุผลหลักการสำคัญของการอุดมศึกษา คือ ความเป็นอิสระภาพในการดำเนินงานและควรมีเสรีภาพทางวิชาการก็เป็นได้ เพราะว่าตามหลักการนี้สถาบันอุดมศึกษามีความต้องการความเป็นอิสระในการดำเนินงานกิจการภายในสถาบัน ให้เป็นเอกเทศปราศจากการควบคุมหรือแทรกแซงจากอิทธิพลภายนอก กล่าวคือ ให้สามารถวินิจฉัยและดำเนินการ เรื่องภายในต่าง ๆ สิ้นสุดในระดับสถาบันและให้สถาบันมีเสรีภาพทางวิชาการ (แต่มีให้ให้อภิสถิธีแก่สถาบันอุดมศึกษา) แต่เป็นการให้สิทธิแก่สถาบัน เพื่อจะทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ เพราะถ้าเราเปรียบเทียบการบริหารในแบบระบบราชการและระบบรัฐวิสาหกิจของเมืองไทยเราแล้ว ความคล่องตัว ความมีอิสระและเสรีภาพในการดำเนินงานจะแตกต่างกันมาก ถ้าสถาบันอุดมศึกษาไทย เฉพาะวิทยาลัยครูได้จัดดำเนินการบริหารสถาบันภายใต้ระบบบริหารแบบรัฐวิสาหกิจก็จะช่วยให้การดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกสถาบันนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะสนองตามความต้องการของสังคมได้

มากกว่าการดำเนินงานในระบบราชการ จากอิทธิพลของแนวคิดดังกล่าว จึงทำให้
ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยक्रमองเห็นอนาคตของการเปลี่ยนแปลงระบบบริหาร
สถาบันที่จะมีความ เป็นอิสระและ เสรีภาพให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อรูปแบบของสภาสถาบัน

ข้อที่	รูปแบบของสภาสถาบัน	N = 345		Rank
		\bar{X}	S.D.	
1	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภานั้น เป็นอิสระ	3.17	1.49	2
2	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตามที่รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	3.62	1.38	1
3	วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	2.79	1.47	5
4	สภานับอุดมศึกษาต่าง ๆ ในระดับวิทยาลัยด้วยกัน ในเขตจังหวัดเดียวกัน รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	3.03	1.41	3
5	สภานับอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัยด้วยกันในเขตการศึกษา (อาจจะ มี 2-3 จังหวัด) รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	2.69	1.31	8
6	สภานับอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัยด้วยกันในภาคใดก็ตามที่มีหนึ่งสภา	2.79	1.43	5
7	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภา ร่วมกับมหาวิทยาลัยประจำภาค	2.67	1.39	9
8	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตามมีสภา ร่วมกับมหาวิทยาลัยประจำภาค	2.84	1.41	4
9	กลุ่มสภานับอุดมศึกษาทุกแห่งในภาคใด รวมตัวกัน โดยมีหนึ่งสภาปกครอง และมีมหาวิทยาลัยประจำภาค เป็นศูนย์กลาง	2.70	1.48	7

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าสภานับควรมีรูปแบบสภาของสภานับอยู่ในเกณฑ์มาก คือ รูปแบบสภาที่วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตามเป็นสภาสถาบันสภาหนึ่ง ($\bar{X} = 3.62$) อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ รูปแบบสภาที่วิทยาลัย

ครูแต่ละแห่งมีสถานสถาบัน เป็นอิสระ ($\bar{x} = 3.17$) และรูปแบบสภาพที่มีสถานบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในระดับวิทยาลัยด้วยกันในเขตจังหวัดเดียวกัน รวมกัน เป็นสถานสถาบันหนึ่งสภา ($\bar{x} = 3.03$) ส่วนรูปแบบสภาพของสถาบันอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์น้อย

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็น เกี่ยวกับรูปแบบของสถาบันในอนาคต (5-10) ควรจะมีรูปให้วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตาม เป็นสถานสถาบันหนึ่งสภา วิทยาลัยครูแต่ละแห่งในกลุ่มภาคใดที่มีสถานสถาบัน เป็นอิสระ และสถานบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในระดับวิทยาลัยด้วยกันใน เขตจังหวัดเดียวกันรวมกัน เป็นสถานสถาบันหนึ่งสภา และรูปแบบที่ผู้บริหารและอาจารย์ไม่เห็นด้วย คือ วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภาร่วมกับมหาวิทยาลัยประจำภาค

จากการศึกษาและพิจารณาอาจจะสรุปรูปแบบในอนาคตของวิทยาลัยครูสถาบันใหม่คือ การรวมวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดเป็นสถานสถาบันหนึ่งสภา เป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมสูงสุด และมองเห็นว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและปัญหา และเป็นรูปแบบที่วิทยาลัยครูจะต้องเป็น ไปในอนาคตอันยาวนาน ซึ่งความคิดเห็นตามรูปแบบนี้ตรงกับความคิดเห็นของรายงานสรุปผลการพิจารณาเบื้องต้นของคณะกรรมการกำหนดรูปแบบการฝึกหัดครูกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2524: 21) ชิน ชำเพชร (2525: 50) เจริญพล สุวรรณโชติ และคณะ (2521: 8) เพราะโดยสภาพปัจจุบันการดำเนินงานและการจัดระบบบริหารงานของวิทยาลัยครูได้กระจายงานวิชาการมายังกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ รับผิดชอบอย่างชัดเจนและวิทยาลัยครูบางกลุ่มก็ได้ทำงานอย่างใกล้ชิดกันมานาน แต่ข้อจำกัดของรูปแบบในเรื่องของบุคลากรในสาขาวิชาอื่น ๆ มีจำกัด ต้องใช้เงินและเวลานานในการขยายฐานทางวิชาการ นอกจากนั้นสภาพทางภูมิศาสตร์ก็อาจจะ เป็นปัญหาในการบริหารและการจัดการของสถาบันใหม่

สำหรับรูปแบบที่สองที่ให้วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสถานสถาบัน เป็นอิสระนั้น ตามแนวความคิดในรูปแบบนี้ก็เพื่อพัฒนาวิทยาลัยแต่ละแห่งขึ้น เป็นสถานบันอุดมศึกษา และทำหน้าที่อุดมศึกษาให้สมบูรณ์ ตามความเป็นจริงแล้ว พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู 2518 ก็ได้ระบุจุดหมายเอาไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 5 คือ (1) ผลิตราย (2) วิจัย (3) บริการทางวิชาการ (4) อบรมครู (5) ทำนุบำรุงวัฒนธรรม แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาวิทยาลัยครูได้มุ่งในด้านการผลิตครูแต่เพียงอย่างเดียว สำหรับหน้าที่อื่น ๆ

ก็ไม่ได้ทำกันอย่างจริงจัง (ศิริอร ชันชิตต์ 2526: 30-38) ดังนั้นเพื่อให้วิทยาลัยครูได้มีโอกาสแก้ปัญหาของชาติ จึงควรให้วิทยาลัยครูปรับตัวเอง โดยให้สามารถดำเนินการสอนวิชาชีพชั้นสูงสาขาอื่น ๆ ให้การขยายหน้าที่ของวิทยาลัยครูออกไปเป็นสิ่งที่ทำได้ เพราะวิทยาลัยครูมีอาคารสถานที่และรูปแบบการศึกษาอื่น ๆ อยู่เพียงพอ หากได้รับการสนับสนุนทางค่านงบประมาณ บุคลากร ก็สามารถจะทำได้ดีเช่นกัน

อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นรูปแบบที่น่าสนใจคือ การรวมสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในระดับวิทยาลัยด้วยกันใน เขตจังหวัดเดียวกันรวมกันมีหนึ่งสภา ซึ่งรูปแบบนี้ก็มีความเป็นไปได้สูงเช่นกัน การนำเอาสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นที่วิทยาลัยครูตั้งอยู่รวมกัน เขาก็จะทำให้สภาพใหม่ เปิดสอนได้หลายสาขาวิชา ตามที่แต่ละวิทยาลัยกำลังปฏิบัติการสอนอยู่ในขณะนี้ และจะเป็นการสนองความต้องการของท้องถิ่นสูง แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าการรวมสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เหล่านี้เข้าด้วยกันจะทำได้หรือไม่ กรมต่าง ๆ หรือกระทรวงต่าง ๆ ที่วิทยาลัยเหล่านั้นสังกัดอยู่ จะยินยอมรับการเปลี่ยนแปลง ก็เป็นปัญหาการบริหารระดับสูง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการร่วมมือกับสถาบัน
อุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น

ข้อที่	ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นในท้องถิ่น	N = 345		Rank
		\bar{x}	S.D.	
1	มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค	4.16	1.13	1
2	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	3.40	1.22	2
3	วิทยาลัยเทคนิค	3.18	1.32	4
4	วิทยาลัยเกษตรกรรม	3.29	1.26	3
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	3.17	1.28	5
6	วิทยาลัยพลศึกษา	2.99	1.32	8
7	วิทยาลัยนาฏศิลป์	2.93	1.35	7
8	วิทยาลัยพยาบาล	3.05	1.37	6

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าสถาบันควรให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์มาก คือ มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ($\bar{x} = 4.16$) อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ($\bar{x} = 3.40$) วิทยาลัยเกษตรกรรม ($\bar{x} = 3.29$) วิทยาลัยเทคนิค ($\bar{x} = 3.18$) วิทยาลัยอาชีวศึกษา ($\bar{x} = 3.17$) ส่วนสถาบันอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยที่สุด

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในหน้าพื้นที่นั้น สถาบันควรจะให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยเทคนิคมาก แต่ไม่เห็นด้วยกับความร่วมมือกับวิทยาลัยพลศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์ สำหรับความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคก็มีโครงการความร่วมมือกับวิทยาลัยครูอยู่แล้ว เช่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นกับวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยศิลปากรกับวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันตก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ ลักษณะของความร่วมมือที่กระทำกันอยู่ เช่น การพัฒนาคณาจารย์ โครงการร่วมทางวิชาการ การพัฒนาการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนและให้ความร่วมมือทางวิชาการ เป็นต้น จึงถือได้ว่าแนวความคิดอันนี้ได้กระทำเป็นปัจจุบันอยู่แล้ว แต่ประเด็นที่น่าสนใจต่อไปอีกก็คือ การที่ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่าวิทยาลัยครูควรให้ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในระดับวิทยาลัยที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการด้วยกันคือ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งเป็น เหตุผลแสดงให้เห็นว่าบุคลากรภายในวิทยาลัยครูได้มองเห็นแนวทางการ เปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะพัฒนารูปแบบไปรวมกับสถาบันต่าง ๆ เหล่านั้นไปในรูปของวิทยาลัยชุมชน วิทยาลัยอุดมศึกษา หรือวิทยาลัยภูมิภาค ซึ่งแนวความคิดที่จะรวมสถาบันอุดมศึกษาระดับวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ เข้าด้วยกัน เป็นแนวทางที่เป็นไปได้สูงในสภาพปัจจุบัน

ส่วนประเด็นที่มองเห็นว่าความร่วมมือกับวิทยาลัยพลศึกษาและวิทยาลัยนาฏศิลป์น้อยขึ้น อาจเป็น เพราะในปัจจุบันวิทยาลัยต่าง ๆ ได้เปิดทำการสอนในระดับ ป.กศ.สูง และระดับปริญญาตรี ทั้งในหลักสูตร 2 ปี และ 4 ปี ทั้งในวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกนาฏศิลป์ จึงทำให้มองเห็นความสำคัญน้อยไป ทั้งนี้มิได้หมายความว่าวิทยาลัยครูจะไม่เห็นความสำคัญวิทยาลัยพลศึกษาและวิทยาลัยนาฏศิลป์ แต่ได้มองถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากความร่วมมือมากกว่า

ความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยครูกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ระดับท้องถิ่น จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาท้องถิ่นชนบท จะโดยการแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือทางวิชาการ บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอน อาคารสถานที่ต่าง ๆ ก็ยังจะช่วย เสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษาของท้องถิ่นให้สูงขึ้น เพราะวิทยาลัยต่าง ๆ เหล่านี้มีทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการศึกษามาก ถ้าได้นำมาใช้ให้ถูกวิธีก็จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างใหญ่หลวง และที่สำคัญถ้ามีความร่วมมือกันมากขึ้นก็จะสามารถหลอมหลอมความคิด ความรู้สึกในเรื่องของสังกัดกรมกองได้อีกด้วย ซึ่งนาน ๆ ไปก็จะสามารถรวมกันได้ทั้งบุคลากร เงิน วัสดุ และวิธีการจัดการ ก็จะเกิดเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งใหม่อีกได้ตามที่ต้องการ

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการไต่ถามซึ่งผู้บริหารสถาบัน

ข้อที่	การไต่ถามซึ่งผู้บริหาร	การ เลือกตั้ง		การสรรหา		การแต่งตั้ง	
		N	%	N	%	N	%
1	อธิการ	153	44.4	128	32.1	64	18.5
2	รองอธิการ	152	44.1	120	34.8	73	21.1
3	หัวหน้าคณะวิชา	265	76.8	62	18.0	18	5.3
4	หัวหน้าภาควิชา	270	78.3	55	15.9	20	5.8
5	หัวหน้าสำนักงานอธิการ	138	40.0	104	30.1	103	29.9
6	หัวหน้าแผนก	126	36.5	101	29.3	118	34.3
7	หัวหน้าศูนย์/สำนักงาน/สถาบัน	141	40.9	130	37.7	74	21.5

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นว่าการไต่ถามซึ่งผู้บริหารของสถาบันในตำแหน่งต่าง ๆ ควรไต่ถามจากการเลือกตั้ง คือ อธิการ (ร้อยละ 44.3) รองอธิการ (ร้อยละ 44.1) หัวหน้าคณะวิชา (ร้อยละ 76.8) หัวหน้าภาควิชา (ร้อยละ 78.3) หัวหน้าสำนักงานอธิการ (ร้อยละ 40.0) หัวหน้าแผนก (ร้อยละ 36.5)

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการไต่ถามซึ่งผู้บริหารของสถาบันควรใช้วิธีการเลือกตั้งตามหลักการประชาธิปไตย กล่าวคือ ให้สมาชิกในองค์กรมีส่วนในการคัดเลือกตัวแทนหรือหัวหน้าของตน ดังนั้นระบบการเลือกตั้งจึงเป็นระบบที่ทำให้การบริหารงานในวิทยาลัยครูมีการยอมรับคนที่จะมา เป็นผู้บริหาร โดยความสามารถมากกว่าประสบการณ์ ทั้งนี้อาจจะ เป็น เพราะหัวหน้างานหรือผู้บริหารที่ไต่ถามโดยการผ่านระบบการเลือกตั้งโดยการสนับสนุนจากสมาชิกจะมีความมั่นใจและรับรู้อำนาจหน้าที่ของตนมากกว่าหัวหน้างานหรือผู้บริหารที่ผ่านระบบการแต่งตั้ง และสมาชิกก็ยอมรับอิทธิพลของหัวหน้างานหรือผู้บริหารที่มาจากระบบการเลือกตั้งมากกว่าการแต่งตั้ง (ดวงเคื่อน พันธุนาวิน 2519: 12-15)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์ต่อ เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ต่อเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ โดยจะเสนอไปตามลำดับทั้ง 9 ตอน คือ การจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิ การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา ลักษณะการจัดการเรียนการสอน ลักษณะงานวิจัย การให้บริการทางวิชาการ แก่ชุมชน การสังกัดของสถาบัน องค์การบริหารของสถาบัน รูปแบบของสภาสถาบัน และการร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

\bar{X}_1 แทน ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร

\bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของอาจารย์

S.D₁ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหาร

S.D₂ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์

เส้นทึบในกราฟทุกตาราง (——) แทน ความคิดเห็นของผู้บริหาร

เส้นประในกราฟทุกตาราง (-----) แทน ความคิดเห็นของอาจารย์

* แทน ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้
ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามระดับวุฒิ

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร		อาจารย์		เห็นด้วย				t		
		\bar{X}_1	S.D ₁	\bar{X}_2	S.D ₂	มาก	น้อย	4	3		2	1
1	ประเมินศึกษา	2.36	1.62	2.16	1.55							-1.21
2	มัธยมศึกษา	2.35	1.44	2.11	1.39							-1.69
3	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.38	1.21	3.15	1.31							-1.69
4	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.41	0.90	4.11	1.97							-2.60*
5	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สูงกว่าปริญญาตรี)	2.52	1.38	2.61	1.46							-0.58
6	ปริญญาโท	1.89	1.23	1.86	1.24							-0.10
7	ประกาศนียบัตรผู้ชำนาญ พิเศษ	1.42	1.00	1.56	1.11							-1.22
8	ปริญญาเอก	1.13	0.65	1.18	0.70							-0.65

*P < .05

จากตารางที่ 14 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t - test) ผู้บริหาร เห็นด้วยต่อการ เปิดสอนในระดับปริญญาตรีมากกว่าอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญใน ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอน ในระดับวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกันเพียง 1 ข้อ จากจำนวน 8 ข้อ อาจจะเป็นเพราะ พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 กำหนดให้วิทยาลัยครู เปิดสอนได้สูงสุดในระดับปริญญา ตรีและกระทำเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แต่ผู้บริหารของวิทยาลัยครูได้มีโอกาสดำเนินการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับแนวทางการเปลี่ยนแปลงวิทยาลัยครูมากกว่าอาจารย์ ทำให้ได้ทราบสภาพ การและความจำเป็นที่วิทยาลัยครูจะต้อง เปลี่ยนแปลงและ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดจึง ทำให้มีความคิดเห็น ด้าน เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสาขาวิชา

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอน ในสาขาวิชา	ผู้บริหาร		อาจารย์		เห็นด้วย			t
		\bar{X}_1	S.D ₁	\bar{X}_2	S.D ₂	มาก	น้อย	1	
1	กลุ่มแพทย์และสาธารณสุข	1.97	1.25	1.88	1.22				0.68
2	วิศวกรรม	1.52	0.95	1.67	1.13				1.31
3	การเกษตรกรรม ป่าไม้และ การประมง	3.26	1.35	3.38	1.44				0.79
4	การอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	3.01	1.42	3.18	1.41				1.16
5	คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์	2.52	1.27	2.31	1.31				-1.45
6	สถาปัตยกรรมและการวาง ผังเมือง	2.04	1.38	1.93	1.10				-0.84
7	คหกรรมศาสตร์	3.49	1.22	3.35	1.32				-0.82
8	บริหารธุรกิจ	2.98	1.34	3.03	1.31				0.21
9	วิทยาศาสตร์	2.84	1.34	2.95	1.29				0.77
10	ศึกษาศาสตร์	3.74	1.41	3.66	1.41				0.52
11	มนุษยศาสตร์	3.18	1.47	3.11	1.39				-0.42
12	วิจิตรศิลป์	2.66	1.30	2.65	1.22				-0.02
13	นิติศาสตร์	2.24	1.28	2.14	1.14				-0.72
14	สังคมศาสตร์	3.00	1.32	3.00	1.39				0.00
15	วารสารศาสตร์และสื่อสาร มวลชน	2.77	1.39	2.72	1.38				-0.27
16	การบริหาร	0.28	1.37	3.08	1.42				0.00
17	การคมนาคมและขนส่ง	2.33	1.26	2.24	1.29				-0.63

จากตารางที่ 15 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที่ (t - test) ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ในจำนวน 17 เป้าหมายวิชา ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่แล้วต้องทำหน้าที่ เป็นผู้สอน จึงทำให้เห็นความจำกัด และความจำเป็นที่จะต้องขยายการ เปิดสาขาวิชาที่มีความจำเป็นสำหรับท้องถิ่น และสภาพปัญหาและอุปสรรคของการขยายสาขาวิชาบางสาขาที่สถาบันมีข้อจำกัดเกี่ยวกับบุคลากร วัสดุอุปกรณ์งบประมาณ อาคารสถานที่ จึงทำให้มองเห็น เป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ด้านลักษณะในการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ลักษณะในการจัดการเรียนการสอน					เห็นด้วย				t
		ผู้บริหาร		อาจารย์		มาก — น้อย				
		\bar{x}_1	S.D ₁	\bar{x}_2	S.D ₂	4	3	2	1	
1	การสอนรายบุคคล	2.10	1.28	1.92	1.21					-0.31
2	การสอนกลุ่มย่อย 20-40 คน									
	ห้องเรียน	4.08	1.08	4.00	1.31					-0.65
3	การสอนแบบบรรยายในห้องเรียนที่มีนักศึกษา 100 คน ขึ้นไป	2.52	1.31	2.34	1.32					0.19
4	การใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อสอนได้ถึง 500 คน	2.51	1.36	2.12	1.31					-2.63*
5	การใช้ห้องทดลองและโรงฝึกงาน	3.95	1.15	3.97	1.23					
6	การใช้ตำรา แบบฝึกหัดหรือคู่มือเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง	3.71	1.23	3.53	1.23					-1.41
7	การให้บริการสอน โดยการ แยกแพธทางโทรทัศน์	2.88	1.40	2.78	1.30					-0.65
8	การสอน การบรรยาย หรืออภิปรายทางวิทยุ	2.67	1.31	2.56	1.24					-0.75
9	การจัดสอนนักศึกษาตามศูนย์หรือสถานที่ต่าง ๆ	3.22	1.40	3.30	1.26					0.61
10	การสอนทางไปรษณีย์	2.03	1.30	2.03	1.20					0.00

*P < .05

จากตารางที่ 16 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผู้บริหารเห็นด้วยต่อการใช้ระบบโทรทัศน์วงจรมัลติมีเดียเพื่อสอนได้ถึง 500 คน มากกว่าอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญในระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นด้านลักษณะในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน 1 ข้อ จากจำนวน 10 ข้อ อาจจะเป็น เพราะผู้บริหารกับอาจารย์ต่างก็มองเห็นปัญหาที่คนละประเด็น คือ ผู้บริหารอาจจะมองเห็นความจำกัดในแง่ของการบริหาร เช่น การจัดหา การเก็บรักษาอุปกรณ์ งบประมาณ การซ่อมบำรุงสถานที่ เป็นต้น ส่วนอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าถ้าสถาบันสามารถจัดหาได้ก็จะดี เพราะเป็นความจำเป็น สะดวก สามารถบริการนักศึกษาให้เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ผู้บริหารและอาจารย์บอกเป้าหมายเกี่ยวกับลักษณะในการจัดการเรียนการสอนต่างกัน

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ค่านลักษณะงานวิจัย

ข้อที่	ลักษณะงานวิจัย	ผู้บริหาร		อาจารย์		เห็นด้วย มาก-น้อย		t
		\bar{X}_1	S.D ₁	\bar{X}_2	S.D ₂	4	3	
1	เพื่อสร้างความรู้ใหม่แก่สังคม	3.90	1.09	3.60	1.17)		-2.46*
2	เพื่อประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่แล้ว ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ	4.34	0.96	4.24	0.92			-1.01
3	เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของ อาจารย์เอง	4.03	1.03	4.04	0.94			0.12
4	เพื่อหาข้อมูลและทางออกใน ระบบบริหารสถาบัน	3.31	1.27	3.31	1.31			-0.04

*P < .05

จากตารางที่ 17 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผู้บริหาร เห็นด้วยต่อลักษณะงานวิจัย เพื่อสร้างความรู้ใหม่แก่สังคมมากกว่าอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญ ในระดับ .05

ผลจากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นค่านลักษณะงานวิจัยแตกต่างกัน 1 ข้อ จากจำนวน 4 ข้อ อาจจะเป็น เพราะผู้บริหารและอาจารย์มองเห็นคุณค่า และผลงาน ค่านการวิจัยไม่เหมือนกัน คือ ผู้บริหารอาจจะมีเวลาน้อยกว่าอาจารย์ในการทำการวิจัยหรือ อ่านผลงานวิจัยก็เป็นได้ จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ค้ำการให้บริการทาง
วิชาการแก่ชุมชน

ข้อที่	การให้บริการทาง วิชาการแก่ชุมชน	ผู้บริหาร		อาจารย์		เห็นด้วย				t		
		\bar{X}_1	S.D ₁	\bar{X}_2	S.D ₂	มาก	น้อย	4	3		2	1
1	ครูประจำการและบุคลากรทาง การศึกษา	4.01	1.06	3.95	1.07							-0.49
2	ข้าราชการอื่นๆ (ยกเว้นครู)	2.80	1.19	2.69	1.11							0.83
3	นักวิชาชีพชั้นสูง เช่น แพทย์ นักบัญชี หนายความ	1.90	1.07	1.80	0.98							-0.92
4	ชาวนาและเกษตรกร	3.58	1.24	3.67	1.21							0.68
5	กรรมกรและผู้ใช้แรงงาน	2.82	1.38	2.90	1.33							0.54
6	พ่อค้าและแม่ค้า	2.56	1.36	2.50	1.18							-0.47
7	ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลาง และใหญ่	2.43	1.28	2.31	1.14							-0.91
8	แม่บ้าน	2.87	1.37	2.90	1.26							
9	ผู้เกษียณอายุหรือพัวัยการทำงาน	2.10	1.21	2.08	1.19							-0.16
10	เยาวชนที่ออกจากโรงเรียนแล้ว แต่ยังไม่มืงานทำ	3.36	1.41	3.46	1.35							0.62

จากตารางที่ 18 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผู้บริหาร
และอาจารย์มีความคิดเห็นในค้ำการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนในจำนวน 10 เป้าหมาย ไม่
แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นค้ำการให้บริการทางวิชาการ
แก่ชุมชนไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น เพราะทั้งผู้บริหารและอาจารย์มีความคุ้นเคยกับกิจกรรมค้ำ

การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนในระดับเดียวกัน จึงทำให้รัฐสภาพัญญา แนวทาง การปฏิบัติ กิจกรรม และกลุ่ม เป้าหมายเหมือนกัน ประกอบกับวิทยาลัยครูมีความใกล้ชิด กับชุมชนอยู่แล้ว คือมีโครงการต่าง ๆ ที่วิทยาลัยต้องใช้นุคลากรของวิทยาลัยทำงานร่วม พบว่างานอื่น ๆ เช่น โครงการฝึกหัดครูชนบท โครงการบริการทางการศึกษา ทำให้ นุคลากรของวิทยาลัยทั้งผู้บริหารและอาจารย์ต้องร่วมกันทำงาน ประสานงาน ในการออก ปฏิบัติการตามโครงการต่าง ๆ จึงทำให้มองเห็น เป้าหมายการให้บริการทางวิชาการแก่ ชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ด้านการสังกัดของสถาบัน

ข้อที่	การสังกัดของสถาบัน					เห็นด้วย				t
		ผู้บริหาร		อาจารย์		มาก — น้อย				
		\bar{X}_1	S.D ₁	\bar{X}_2	S.D ₂	4	3	2	1	
1	ทบวงมหาวิทยาลัย	4.17	1.22	4.20	1.42					0.19
2	สำนักนายกรัฐมนตรี	3.40	1.47	3.17	1.37					-1.46
3	กระทรวงศึกษาธิการ	2.91	1.10	2.97	1.20					0.50
4	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.70	1.02	1.70	0.96					-0.50

จากตารางที่ 19 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นในด้านการสังกัดของสถาบันในจำนวน 4 รูปแบบ ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลจากการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นด้านการสังกัดของสถาบัน ไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น เพราะผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นตรงกัน เกี่ยวกับความไม่เหมือนกันของสถานภาพของสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบัน เช่น การสร้างปริมาณงานเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ ความมีอิสระในการดำเนินงาน และเสรีภาพทางวิชาการ จึงทำให้มองเห็นรูปแบบของการสังกัดของสถาบันไม่แตกต่างกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ค้ำองคการบริหารของ
สถาบัน

ข้อที่	องคการบริหารสถาบัน	เห็นควย					
		ผู้บริหาร		อาจารย์		มาก-น้อย 3	t
		\bar{X}_1	S.D ₁	\bar{X}_2	S.D ₂		
1	เป็นหน่วยงานในระบบ ราชการเหมือนปัจจุบัน	3.15	1.35	3.10	1.40	//	-0.31
2	เป็นหน่วยงานที่มีระบบ บริหารอิสระแบบรัฐวิสาหกิจ	3.51	1.51	3.38	1.47		-0.78

จากตารางที่ 20 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นในค้ำนรูปแบบขององคการบริหารของสถาบันในจำนวน 2 รูปแบบ ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นค้ำองคการบริหารสถาบัน ไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นผู้ผู้บริหารและอาจารย์มีประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจและ ความต้องการ เกี่ยวกับการจัดองคการบริหารสถาบันตรงกัน จึงทำให้มองเห็นรูปแบบของการ จัดองคการบริหารสถาบันไม่แตกต่างกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ด้านรูปแบบของสถาบัน

ข้อที่	รูปแบบของสถาบัน	ผู้บริหาร		อาจารย์		เห็นด้วย มาก-น้อย		t
		\bar{x}_1	S.D ₁	\bar{x}_2	S.D ₂	3	2	
1	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภาสถาบัน เป็นอิสระ	3.23	1.57	3.10	1.40			-0.84
2	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตาม เป็นสภา สถาบันหนึ่งสภา	3.63	1.43	3.61	1.34			-0.17
3	วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง รวมกัน เป็นสภา สถาบันหนึ่งสภา	2.73	1.53	2.86	1.42			0.91
4	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัย ด้วยกันใน เขตจังหวัดเดียวกัน รวมกัน เป็น สภาสถาบันหนึ่งสภา	3.11	1.42	2.93	1.42			-1.14
5	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัย ด้วยกันใน เขตการศึกษา (อาจจะ มี 2-3 จังหวัด) รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	2.67	1.49	2.95	1.36			1.85
6	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัย ด้วยกันในภาคใด รวมกันมีหนึ่งสภาสถาบัน	2.68	1.33	2.71	1.29			0.25
7	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภา ร่วมกับ มหาวิทยาลัยประจำภาค	2.69	1.51	2.65	1.24			-1.27
8	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดที่มีสภา ร่วมกับ มหาวิทยาลัยประจำภาค	2.82	1.48	2.86	1.55			0.26
9	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในภาคใดก็ตาม ด้วยกัน โดยมีสภาปกครอง และมีมหา- วิทยาลัยประจำภาค เป็นศูนย์	2.65	1.53	2.78	1.43			0.82

จากตารางที่ 21 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นในค่านรูปแบบของสถาบันในจำนวน 9 รูปแบบ ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นค่านรูปแบบของสถาบันไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น เพราะผู้บริหารและอาจารย์ได้เห็นปัญหาและอุปสรรคของวิทยาลัยครูในสภาพปัจจุบัน ทำให้เกิดแนวความคิดร่วมกันที่จะคิดแก้ปัญหา และเสนอแนวทางพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบของสถาบันไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น

ข้อที่	ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น	ผู้บริหาร		อาจารย์		เห็นด้วยมาก - น้อย			t
		\bar{x}_1	S.D ₁	\bar{x}_2	S.D ₂	4	3	2	
1	มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค	4.09	1.21	4.25	1.03				1.31
2	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	3.40	1.31	3.42	1.11				0.73
3	วิทยาลัยเทคนิค	3.17	1.43	3.20	1.17				0.21
4	วิทยาลัยเกษตรกรรม	3.24	1.32	3.37	1.17				0.97
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	3.11	1.34	3.25	1.21				1.00
6	วิทยาลัยพลศึกษา	2.96	1.37	3.05	1.26				0.61
7	วิทยาลัยนาฏศิลป์	2.87	1.41	3.02	1.28				1.02
8	วิทยาลัยพยาบาล	2.99	1.44	3.14	1.29				0.95

จากตารางที่ 2 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นในด้านรูปแบบความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่นในจำนวน 8 รูปแบบ ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น เพราะทั้งผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูมีโอกาสดูและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน สถาบันเหล่านั้น เท่าเทียมกันจึงทำให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะมีจากสถาบันเหล่านั้น เหมือนกัน จึงทำให้มองเห็นรูปแบบของความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่จบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษา ต่อ เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่จบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษา ต่อ เป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้ โดยจะเสนอในลำดับทั้ง 9 ด้าน คือ การจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิ การจัดการเรียนการสอนในสายวิชา ลักษณะการจัดการเรียนการสอน ลักษณะของงานวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน การสังกัดของสถาบัน องค์การบริหารของสถาบัน รูปแบบของสถาบัน และการร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

\bar{X}_3 แทน ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่จบสายการศึกษา

\bar{X}_4 แทน ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่จบนอกสายการศึกษา

S.D₃ แทน ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์ที่จบสายการศึกษา

S.D₄ แทน ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์ที่จบนอกสายการศึกษา

เส้นทึบในกราฟทุกตาราง (————) แทน ความคิดเห็นของอาจารย์ที่จบสายการศึกษา

เส้นประในกราฟทุกตาราง (-----) แทน ความคิดเห็นของอาจารย์ที่จบนอกสายการศึกษา

* แทน ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่จบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามระดับวุฒิ

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิ	นอก				น้อย				t
		สายการศึกษา		สายการศึกษา		มาก		น้อย		
		\bar{x}_3	S.D. ₃	\bar{x}_4	S.D. ₄	4	3	2	1	
1	ประถมศึกษา	2.24	1.60	2.40	1.58					-0.86
2	มัธยมศึกษา	2.23	1.43	2.34	1.39					-0.62
3	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.26	1.30	3.34	1.18					-0.52
4	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.29	1.07	4.24	1.01					0.43
5	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (สูงกว่าปริญญาตรี)	2.56	1.42	2.56	1.38					-0.04
6	ปริญญาโท	1.86	1.21	1.87	1.30					-0.05
7	ประกาศนียบัตรผู้ชำนาญพิเศษ (สูงกว่าปริญญาโท)	1.51	1.11	1.40	1.86					0.91
8	ปริญญาเอก	1.16	0.68	1.15	0.67					0.18

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 23 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที่ (t - test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิ 8 เป้าหมาย ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษามีความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยครูทั้งที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษาต้องปฏิบัติงานในหน้าที่เหมือนกัน ตามที่พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 กำหนดไว้ในมาตรา 5 คือ การสอนการวิจัย อบรมครูประจำการ บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จึงทำให้มีกรอบความคิดเดียวกัน และมองเห็นเป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงวิทยาลัยครูด้านลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสาขาวิชา

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชา	สาย		นอกสาย		เห็นด้วย			t
		การศึกษา		การศึกษา		มาก-น้อย			
		\bar{x}_3	S.D. ₃	\bar{x}_4	S.D. ₄	3	2	1	
1	กลุ่มแพทยศาสตร์และสาธารณสุข	1.89	1.21	2.07	1.31				-1.14
2	วิศวกรรม	1.59	1.09	1.57	0.87				0.17
3	การเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง	3.26	1.42	3.42	1.31				0.89
4	การอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	3.04	1.44	3.19	1.36				-0.89
5	คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์	2.41	1.30	2.45	1.24				-0.23
6	สถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง	1.98	1.10	2.04	1.19				-0.49
7	คหกรรมศาสตร์	3.37	1.27	3.57	1.19				-1.31
8	บริหารธุรกิจ	2.97	1.33	3.11	1.28				-0.88
9	วิทยาศาสตร์	2.80	1.30	3.19	1.31				-2.47*
10	ศึกษาศาสตร์	3.76	1.38	3.60	1.42				0.89
11	มนุษยศาสตร์	3.09	1.38	3.34	1.37				-1.44
12	วิจิตรศิลป์	2.55	1.22	2.97	1.34				-2.72*
13	นิติศาสตร์	2.11	1.20	2.45	1.24				-2.30*
14	สังคมศาสตร์	2.94	1.37	3.22	1.25				-1.74
15	วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	2.67	1.39	2.97	1.32				-1.73
16	การบริการ	3.17	1.41	3.33	1.32				-0.94
17	การคมนาคมขนส่ง	2.22	1.23	2.47	1.35				-1.59

*P < .05

จากตารางที่ 24 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) อาจารย์ที่จบนอกสายการศึกษา เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วิจิตรศิลป์ นิติศาสตร์ มากกว่าอาจารย์ที่จบสายการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญในระดับ .05

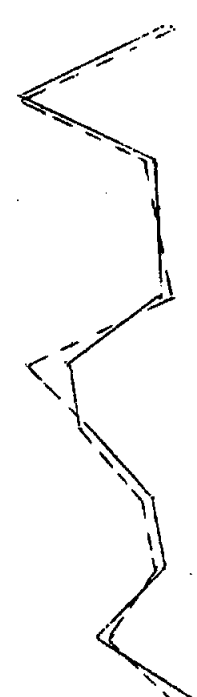
ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษามีความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาแตกต่างกัน 3 ข้อ จากจำนวน 7 ข้อ อาจจะเป็น เพราะประสบการณ์ทางวิชาชีพไม่เหมือนกัน ถึงแม้ว่าจะอยู่ในระบบการศึกษาเดียวกันก็ตาม จึงทำให้มองเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับที่เรียนจบนอกสายการศึกษา ด้านลักษณะในการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ลักษณะการจัดการเรียนการสอน	นอก				น้อย				t
		สายการศึกษา		สายการศึกษา		มาก		น้อย		
		\bar{x}_3	S.D. ₃	\bar{x}_4	S.D. ₄	4	3	2	1	
1	การสอนรายบุคคล	2.03	1.25	2.02	1.25					0.03
2	การสอนกลุ่มย่อย 20-40 คน ต่อห้องเรียน	4.04	1.11	4.04	1.10					-0.07
3	การสอนแบบบรรยายในห้องเรียนที่มีนักศึกษา 100 คนขึ้นไป	2.51	1.30	2.57	1.35					-0.38
4	การใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อสอนได้ถึง 500 คน ต่อการสอน 1 ครั้ง	2.34	1.35	2.33	1.36					0.10
5	การใช้ห้องทดลองและโรงฝึกงาน	3.93	1.17	4.02	1.04					-0.66
6	การใช้ตำรา แบบฝึกหัดหรือคู่มือเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง	3.66	1.22	3.57	1.26					0.38
7	การให้บริการสอนโดยการเผยแพร่ทางโทรทัศน์	2.81	1.35	2.91	1.35					-0.60
8	การสอน การบรรยายหรืออภิปรายทางวิทยุ	2.60	1.28	2.67	1.25					-0.48
9	การจัดสอนนักศึกษาตามศูนย์หรือสถานที่ต่าง ๆ	3.31	1.30	3.11	1.43					1.21
10	การสอนทางไปรษณีย์	2.00	1.26	2.08	1.25					-0.58

จากตารางที่ 25 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t - test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นด้านลักษณะการจัดการเรียนการสอนในจำนวน 10 เป้าหมาย ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นด้านลักษณะการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยครูใช้ระเบียบวิธีสอนและนวัตกรรมทางการศึกษาในการสอนเหมือนกัน จึงทำให้มองเห็นเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงตามลักษณะการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษาด้านลักษณะงานวิจัย

ข้อที่	ลักษณะงานวิจัย	สายการศึกษา		นอกสายการศึกษา		มาก				น้อย	t
		\bar{X}_3	S.D ₃	\bar{X}_4	S.D ₄	4	3	2	1		
1	เพื่อสร้างความรู้ใหม่แก่สังคม	3.73	1.13	3.88	1.14						-1.06
2	เพื่อประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ	4.24	0.99	4.40	0.78						1.35
3	เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์เอง	4.05	1.00	3.98	0.95						0.57
4	เพื่อหาข้อมูลและทางออกในระบบบริหารสถาบัน	3.32	1.98	3.39	1.25						0.06

จากตารางที่ 26 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษามีความคิดเห็นด้านลักษณะงานวิจัยในจำนวน 4 เป้าหมาย ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษามีความคิดเห็นด้านลักษณะงานวิจัย ไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยครูปฏิบัติภารกิจด้านการวิจัยและการใช้ผลงานการวิจัยที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับการปรับปรุงการเรียนการสอน การบริหารสถาบันและการพัฒนาท้องถิ่นน้อยเหมือนกัน จึงทำให้มองเห็น เป้าหมายของลักษณะงานด้านการวิจัยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษา ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

ข้อที่	การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน	สายการศึกษา		นอกสายการศึกษา		มาก				น้อย				t
						4		3		2		1		
		\bar{X}_3	S.D. ₃	\bar{X}_4	S.D. ₄									
1	ครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา	4.02	1.02	2.87	1.17									1.18
2	ข้าราชการอื่น ๆ (ยกเว้นครู)	2.68	1.12	2.94	1.23									-1.85
3	นักวิชาชีพชั้นสูง เช่น แพทย์ นักบัญชี หนายความ	1.85	1.04	1.87	1.02									-0.17
4	ชาวนาและเกษตรกร	3.56	1.26	3.79	1.13									-1.48
5	กรรมกรและผู้ใช้แรงงาน	2.52	1.29	2.60	1.25									-0.50
6	พ่อค้าและแม่ค้า	2.39	1.26	2.35	1.10									0.25
7	ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและใหญ่	2.84	1.34	3.02	1.17									-1.11
8	แม่บ้าน	2.05	1.17	2.24	1.27									-1.28
9	ผู้เกษียณอายุหรือพัวการทำงาน	3.43	1.37	3.35	1.41									0.48
10	เยาวชนที่ออกจากโรงเรียนแล้วแต่ยังไม่ทำงาน	4.14	1.21	4.30	1.11									-1.13

จากตารางที่ 27 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t - test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นด้านลักษณะการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนในจำนวน 10 เป้าหมายไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษามีความคิดเห็นด้านกรให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น เพราะระบบการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนในวิทยาลัยครูยังไม่ได้ปฏิบัติกันอย่างเต็มที่ เอาจริงเอาจัง ทำให้บุคลากรภายในสถาบันไม่เห็นความสำคัญ จึงทำให้มองเห็น เป้าหมายด้านกรให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับที่จบ
นอกสายการศึกษา ด้านการสังกัดของสถาบัน

ข้อที่	การสังกัดของสถาบัน	สาย การศึกษา		นอกสาย การศึกษา		เห็นด้วย				t
		\bar{X}_3	S.D. ₃	\bar{X}_4	S.D. ₄	4	3	2	1	
1	ทบวงมหาวิทยาลัย	4.13	1.21	4.30	1.11					-1.13
2	สำนักนายกรัฐมนตรี	3.27	1.45	3.38	1.38					-0.63
3	กระทรวงศึกษาธิการ	3.01	1.15	2.71	0.12					2.07*
4	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.71	0.99	1.60	0.92					0.88

*P < .05

จากตารางที่ 28 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษาเห็นด้วยกับรูปแบบของการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมากกว่า อาจารย์ที่จบนอกสายการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญในระดับ .05

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการสังกัดของสถาบันแตกต่างกัน 1 ข้อ จากจำนวน 4 ข้อ อาจจะเป็นเพราะ อาจารย์ที่จบจากสายการศึกษามีความคุ้นเคยกับระบบการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งต่างไปจากผู้จบการศึกษานอกสายการศึกษาที่ผ่านการศึกษานอกสายการศึกษา จึงทำให้มองเห็นรูปแบบของการสังกัดของสถาบันที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษาด้านองค์การบริหารสถาบัน

ข้อที่	องค์การบริหารสถาบัน	สายการศึกษา		นอกสายการศึกษา		มาก	น้อย	t
		\bar{X}_3	S.D. ₃	\bar{X}_4	S.D. ₄	3	2	
1	เป็นหน่วยงานในระบบราชการ เหมือนในปัจจุบัน	3.23	1.42	2.82	1.22			2.42*
2	เป็นหน่วยงานที่มีระบบบริหารอิสระแบบรัฐวิสาหกิจ	3.41	1.50	3.61	1.47			-1.09

*P < .05

จากตารางที่ 29 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t-test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษาเห็นด้วยกับรูปแบบองค์การบริหารสถาบันในลักษณะ เป็นหน่วยงานในระบบราชการ เหมือนในปัจจุบันมากกว่าอาจารย์ที่จบนอกสายการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษากับนอกสายการศึกษามีความคิดเห็นด้านองค์การบริหารของสถาบันแตกต่างกัน 1 ข้อ จากจำนวน 2 ข้อ อาจจะเป็น เพราะอาจารย์ที่จบนอกสายการศึกษามีความเป็นนักวิชาชีพที่เป็นวิชาชีพอิสระมาก ที่สามารถประกอบอาชีพอิสระส่วนตัวได้ จึงไม่เห็นความจำเป็นของการอยู่ในระบบราชการก็ได้ จึงทำให้มองเห็นรูปแบบขององค์การบริหารสถาบันแตกต่างกัน

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษากับที่จบนอกสายการศึกษาด้านรูปแบบของสถาบัน

ข้อที่	รูปแบบของสภาสถาบัน	สายการศึกษา		นอกสายการศึกษา		มาก	น้อย	t
		\bar{x}_3	S.D ₃	\bar{x}_4	S.D ₄	3	2	
1	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภาสถาบัน เป็นอิสระ	3.10	1.50	3.34	1.46			-1.28
2	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตาม เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	3.65	1.40	3.60	1.29			0.25
3	วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่ง	2.80	1.50	2.80	1.43			0.05
4	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัยด้วยกัน ในเขตจังหวัด เดียวกัน รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	3.28	1.42	3.04	1.40			-0.10
5	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัยด้วยกันใน เขตการศึกษา (อาจจะ มี 2-3 จังหวัด) รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	2.71	1.29	2.60	1.38			0.63
6	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับวิทยาลัยด้วยกันในภาคใด รวมกัน มีหนึ่งสภา	2.80	1.43	2.74	1.47			0.37
7	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภาร่วมกับมหาวิทยาลัยประจำภาค	2.68	1.40	2.67	1.38			0.04
8	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดมีสภาร่วมกับมหาวิทยาลัยประจำภาค	2.91	1.43	2.69	1.38			1.29
9	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในภาคใด รวมตัวกัน โดยมีหนึ่งสภา ปกครองและมีมหาวิทยาลัยประจำภาค เป็นศูนย์กลาง	2.78	1.49	2.52	1.46			1.44

จากตารางที่ 30 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที (t - test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นด้านรูปแบบของสถาบันในจำนวน 9 รูปแบบ ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นด้านรูปแบบของสถาบันไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น เพราะสภาพปัญหาและความกดดันทั้งภายในและภายนอกมากระทบวิทยาลัยครู ทำให้บุคลากรในวิทยาลัยครู ต้องรับผลกระทบกระเทือนร่วมกัน และได้พยายามคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นร่วมกัน จึงทำให้เกิดแนวร่วมทางความคิด มองเห็น เหตุการณ์และรูปแบบของสถาบันที่ไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่เรียนจบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษา ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น

ข้อที่	ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น	สายการศึกษา		นอกสายการศึกษา		เห็นด้วย			t
		\bar{x}_3	S.D. ₃	\bar{x}_4	S.D. ₄	มาก—น้อย			
						4	3	2	
1	มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค	4.21	1.10	4.01	1.21				1.44
2	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	3.41	1.23	3.40	1.20				0.03
3	วิทยาลัยเทคนิค	3.24	1.31	2.99	1.32				1.57
4	วิทยาลัยเกษตรกรรม	3.33	1.28	3.21	1.19				0.76
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	3.24	1.27	2.97	1.31				1.71
6	วิทยาลัยพลศึกษา	3.03	1.32	2.89	1.28				0.82
7	วิทยาลัยนาฏศิลป์	2.97	1.36	2.83	1.32				0.85
8	วิทยาลัยพยาบาล	3.09	1.38	2.94	1.35				0.91

จากตารางที่ 31 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าที่ (t - test) อาจารย์ที่จบสายการศึกษาและนอกสายการศึกษา มีความคิดเห็นด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น ในจำนวน 8 รูปแบบ ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะในลักษณะของการให้ความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษากับวิทยาลัยครูในปัจจุบัน อาจารย์ในวิทยาลัยครูได้มีโอกาสเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมมือในระดับบุคคลและสถาบันอุดมศึกษาที่เห็นว่ามีประโยชน์และคุณค่าเมื่อร่วมกันทำงานแล้ว จึงทำให้อาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันสำหรับว่าจะร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาใดบ้างนั้นก็ไม่ได้มีความเห็นแตกต่างกัน จึงทำให้มองเห็นรูปแบบของความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันต่อเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันต่อเป้าหมายและรูปแบบของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่

\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี
\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี
\bar{x}_3	แทน	ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะ
\bar{x}_4	แทน	ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท
\bar{x}_5	แทน	ค่าเฉลี่ยของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก
F	แทน	F-Ratio
P	แทน	F-Prob
*	แทน	ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน ด้านการจัดการ
เรียนการสอน จำแนกตามระดับวุฒิ

ข้อที่	การจัดการเรียนการสอน ในระดับวุฒิ	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{X}_1	\bar{X}_2	\bar{X}_3	\bar{X}_4	\bar{X}_5		
1	ประถมศึกษา	2.45	2.30	2.20	1.00	0.75	1.603	0.173
2	มัธยมศึกษา	2.50	2.13	2.09	1.00	1.75	2.035	0.089
3	ขุณปริญญาหรือเทียบเท่า	3.23	3.30	3.31	1.00	3.00	0.944	0.438
4	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	4.18	4.00	4.35	3.00	4.75	1.317	0.263
5	ประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะ (สูงกว่าปริญญาตรี)	2.69	1.92	2.53	1.00	1.75	1.630	0.166
6	ปริญญาโท	1.87	1.53	1.89	1.00	1.50	0.455	0.768
7	ประกาศนียบัตรผู้ชำนาญพิเศษ (สูงกว่าปริญญาโท)	1.66	1.61	1.35	1.00	1.00	1.986	0.963
8	ปริญญาเอก	1.25	1.00	1.10	1.00	1.00	1.170	0.328

จากตารางที่ 32 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิไม่แตกต่างกัน ในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะบุคลากรของวิทยาลัยครู ถึงแม้ว่าจะได้รับการพัฒนาให้ได้รับวุฒิทางการศึกษาสูงขึ้นก็จริง แต่บุคลากรเหล่านั้นไม่ได้ศึกษาค้นคว้าหรือให้ความสนใจต่อทิศทางการเปลี่ยนแปลงของวิทยาลัยครู โดยเฉพาะทุกคนเสมอไป จึงทำให้บุคลากรไม่สามารถมองเห็นเป้าหมายของการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนการสอนในระดับวุฒิทางการศึกษาในวิทยาลัยครูในอนาคตที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน ด้านการเรียนการสอน จำแนกตามสาขาวิชา

ข้อ ขอ	การจัดการเรียนการสอน ในสาขาวิชา	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5		
1	กลุ่มแพทยศาสตร์และสาธารณสุข	1.96	1.53	1.93	1.00	2.50	0.703	0.570
2	วิศวกรรม	1.78	1.15	1.50	1.00	0.75	2.785	0.027
3	การเกษตรกรรม ป่าไม้และ การประมง	3.44	2.30	3.27	1.00	4.25	3.282	0.017*
4	การอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	3.18	2.46	3.07	1.00	2.50	1.502	0.201
5	คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์	2.59	2.38	2.31	1.00	2.25	1.220	0.302
6	สถาปัตยกรรมและการวาง ผังเมือง	2.21	1.61	1.86	1.00	1.75	2.573	0.038*
7	คหกรรมศาสตร์	3.49	3.61	3.38	2.00	3.00	0.663	0.618
8	บริหารธุรกิจ	3.03	3.07	3.00	1.00	3.50	0.742	0.564
9	วิทยาศาสตร์	3.00	2.92	2.84	3.00	2.50	0.406	0.804
10	ศึกษาศาสตร์	3.54	3.92	3.83	5.00	3.75	1.162	0.328
11	มนุษยศาสตร์	3.14	3.61	3.17	2.00	2.50	0.721	0.578
12	วิจิตรศิลป์	2.84	2.69	2.54	3.00	2.25	1.202	0.310
13	นิติศาสตร์	2.31	2.00	2.15	1.00	1.75	0.855	0.419
14	สังคมศาสตร์	2.92	3.23	3.09	1.00	2.50	1.117	0.348
15	วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน	2.96	2.30	2.65	1.00	2.50	1.861	0.117
16	การบริการ	3.04	3.30	3.31	5.00	3.50	1.215	0.304
17	การคมนาคมและขนส่ง	2.36	2.00	2.27	1.00	2.50	0.575	0.682

*P < .05

จากตารางที่ 33 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการเกษตรกรรม ป่าไม้และการประมง และอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมและการวางผังเมืองมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับวุฒิต่อ ๆ อย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ย (Means) ทั้ง 5 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffé's Multiple Comparison on Treatment Means) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนในสาขาวิชาแตกต่างกัน เพียง 2 ข้อ จากจำนวน 17 ข้อ อาจจะเป็นเพราะว่าอาจารย์ในวิทยาลัยक्रमองเห็นเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่นโดยจำเป็นที่จะต้องอาศัยฐานความรู้ของ 2 วิชาที่ไม่เหมือนกัน หรือมองเห็นคุณค่าและความจำเป็นที่แตกต่างกันก็ได้ ส่วนในสาขาวิชาอื่น ๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน ด้านลักษณะในการจัดการเรียนการสอน

ข้อที่	ลักษณะในการจัดการเรียนการสอน	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5		
1	การสอนรายบุคคล	0.31	0.38	0.43	1.00	0.25	1.249	0.290
2	การสอนกลุ่มย่อย 20-40 คน ต่อห้องเรียน	2.02	2.53	1.98	4.00	2.25	0.993	0.412
3	การสอนแบบบรรยายในห้องเรียนที่มีนักศึกษา 100 คนขึ้นไป	3.94	4.30	4.09	3.00	4.50	0.726	0.574
4	การใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อสอนได้ถึง 500 คนต่อ การสอน 1 ครั้ง	2.64	2.30	2.29	1.00	2.25	0.537	0.709
5	การใช้ห้องทดลองและโรงฝึกงาน	2.43	2.30	2.29	1.00	2.00	1.953	0.101
6	การใช้ตำราแบบฝึกหัดหรือคู่มือเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.96	3.76	3.98	1.00	4.25	1.570	0.177
7	การให้บริการสอนโดยการเผยแพร่ทางโทรทัศน์	3.49	3.38	3.75	4.00	4.50	0.917	0.434
8	การสอน การบรรยายหรืออภิปรายทางวิทยุ	2.96	2.53	3.79	3.00	2.00	0.735	0.569
9	การจัดสอนนักศึกษาตามศูนย์หรือสถานที่ต่าง ๆ	2.62	2.46	2.65	1.00	2.00	0.642	0.633
10	การสอนทางไปรษณีย์	3.34	3.00	3.25	2.00	2.75	0.227	0.932

จากตารางที่ 34 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านลักษณะในการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นด้านลักษณะในการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะในปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูมีการดำเนินการสอนในสภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางการศึกษาที่เหมือนต้นอาจารย์ในวิทยาลัยครูยังคงทำหน้าที่เป็นผู้สอน ใช้เทคนิคการสอน โดยการบรรยาย อภิปราย เป็นหลัก ไม่ว่าอาจารย์เหล่านั้นจะมีวุฒิทางการศึกษาระดับใดก็ตาม จึงทำให้มองเห็นเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงลักษณะในการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน ด้านลักษณะงานวิจัย

ข้อที่	ลักษณะงานวิจัย	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5		
1	เพื่อสร้างความรู้ใหม่แก่สังคม	2.06	1.92	2.01	1.00	2.00	0.222	0.726
2	เพื่อประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ	3.75	4.00	3.78	4.00	3.50	0.078	0.083
3	เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์เอง	4.15	4.30	4.39	3.00	4.75	1.181	0.319
4	เพื่อหาข้อมูลและทางออกในระบบบริการสถาบัน	3.93	3.92	4.10	5.00	4.50	0.099	0.783

จากตารางที่ 35 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านลักษณะงานวิจัย ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นด้านลักษณะงานวิจัยไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็น เพราะอาจารย์ในวิทยาลัยครูทำงานวิจัยกันน้อย ไม่พยายามที่จะสร้างผลงานการวิจัย และไม่ เป็นคุณค่าของผลงานวิจัยเหมือนกัน เมื่อมีประสบการณ์ทางด้านนี้ค่อย เหมือนกัน จึงทำให้มองเห็น เป้าหมายลักษณะงานวิจัยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน

ข้อที่	การให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{X}_1	\bar{X}_2	\bar{X}_3	\bar{X}_4	\bar{X}_5		
1	ครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา	3.84	4.23	4.06	4.00	4.75	1.631	0.166
2	ข้าราชการอื่นๆ (ยกเว้นครู)	2.88	2.61	2.70	1.00	1.75	1.924	0.106
3	นักวิชาชีพชั้นสูง เช่น แพทย์ นักบัญชี หนายความ	2.03	1.38	1.79	1.00	1.50	2.083	0.083
4	ชาวนาและเกษตรกร	3.64	3.23	3.65	2.00	3.75	0.839	0.501
5	กรรมการและผู้ใช้แรงงาน	2.87	2.76	2.88	1.00	2.75	0.509	0.729
6	พ่อค้าและแม่ค้า	2.54	2.53	2.54	1.00	2.75	0.390	0.816
7	ผู้ประกอบการธุรกิจขนาด กลางและใหญ่	2.49	2.15	2.33	1.00	2.25	0.802	0.525
8	แม่บ้าน	2.91	2.92	2.90	1.00	2.25	0.774	0.343
9	ผู้เกษียณอายุหรือพ้นวัน การทำงาน	2.04	2.07	2.15	1.00	2.00	0.374	0.827
10	เยาวชนที่ออกจากโรงเรียน แล้วแต่ยังไม่ม้งานทำ	3.49	3.46	3.43	3.00	2.00	1.114	0.350

จากตารางที่ 36 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษามีความคิดเห็นในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะภารกิจด้าน การให้บริการทางวิชาการ

แก่มุขมนตรีในวิทยาลัยครู เป็นภารกิจหลักของวิทยาลัยครูตามกฎหมายก็จริง แต่ในทางปฏิบัติ แล้วการให้บริการวิชาการทางวิชาการแก่มุขมนตรียังไม่มีหน่วยงานทางกฎหมายรับรอง ผู้บริหารให้ความสำคัญ งบประมาณที่ได้รับน้อย จึงทำให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูทำภารกิจ คำนึงกันน้อย ถึงแม้ทำกันบ้างก็เป็นบางส่วน เท่านั้น ที่ทำด้วยอุดมการณ์หรือจิตสำนึกที่แท้ จริงนั้นยังมีน้อย จึงทำให้มองเห็น เป้าหมายของการให้บริการทางวิชาการแก่มุขมนตรีไม่ แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน ด้านการสังกัด
ของสถาบัน

ข้อที่	การสังกัดของสถาบัน	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5		
1	ทบวงมหาวิทยาลัย	4.12	4.00	4.24	5.00	4.50	0.493	0.741
2	สำนักนายกรัฐมนตรี	3.38	3.23	3.28	1.00	3.00	0.833	0.505
3	กระทรวงศึกษาธิการ	3.18	3.15	2.79	1.00	2.00	2.860	0.004*
4	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	1.84	1.84	1.56	1.00	1.50	2.548	0.039*

*P .05

จากตารางที่ 37 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับอนุปริญญาตรี เห็นด้วยกับการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ย (Means) ทั้ง 5 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการสังกัดของสถาบันแตกต่างกัน 2 ข้อ จากจำนวน 4 ข้อ อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการรับราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นส่วนใหญ่ และอีกส่วนหนึ่งเคยมีรับราชการในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทรวงมหาดไทย แล้วตอนหลังจึงค่อยโอนมารับราชการในวิทยาลัยครู จึงทำให้อาจารย์ทั้ง 2 พวกดังกล่าวที่มีประสบการณ์ต่างกันมา มีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของวิทยาลัย กรณีสที่แตกต่างกันอีกประการหนึ่งอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงอาจมองเห็นสถานการณ์ที่แตกต่างกันของการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับกระทรวงศึกษาธิการในหลายๆ ด้าน เช่น การบริหารงานบุคคล งบประมาณ สถานภาพของสถาบัน จึงทำให้มีความคิดเห็นด้านการสังกัดของสถาบันในรูปแบบที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน ด้านองค์การบริหาร
ของสถาบัน

ข้อที่	องค์การบริหารของสถาบัน	ความคิดเห็น เฉลี่ย					F	P
		\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5		
1	เป็นหน่วยงานในระบบราชการ ในปัจจุบัน	3.16	3.46	3.07	5.00	3.00	1.756	0.554
2	เป็นหน่วยงานที่มีระบบบริหาร อิสระแบบรัฐวิสาหกิจ	2.65	3.92	3.29	1.00	4.75	3.039	0.016

จากตารางที่ 38 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอกเห็นด้วยกับรูปแบบการจัดองค์การบริหารสถาบันที่เป็นหน่วยงานที่มีระบบบริหารอิสระแบบรัฐวิสาหกิจมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับวุฒิต่ำอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ย (Means) ทั้ง 5 กลุ่ม มาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe's Multiple Comparison of Treatment Means) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นด้านองค์การบริหารของสถาบันแตกต่างกัน 1 ข้อ จากจำนวน 2 ข้อ อาจจะเป็นเพราะแนวความคิดทางการจัดระบบบริหารการศึกษาของเมืองไทยที่ยังไม่เคยจัดระบบอุดมศึกษาในระบบบริหารแบบรัฐวิสาหกิจเคยพบเห็นแต่การจัดระบบบริหารอุดมศึกษาในระบบราชการ จึงทำให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูมองเห็นรูปแบบของการจัดองค์การบริหารของสถาบันที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน ด้านรูปแบบของสถาบัน

ข้อที่	รูปแบบของสถาบัน	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5		
1	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภา สถาบัน เป็นอิสระ	3.16	2.92	3.21	1.00	2.50	0.863	1.487
2	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตาม เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	3.82	3.61	3.54	1.00	3.50	1.803	0.128
3	วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง รวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	3.05	2.76	2.66	1.00	1.50	2.551	0.039*
4	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับ วิทยาลัยด้วยกันใน เขตจังหวัด เดียวกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	2.74	3.84	3.17	1.00	4.25	4.433	0.001*
5	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับ วิทยาลัยด้วยกันใน เขตการศึกษา (อาจจะ มี 2-3 จังหวัด) รวม กัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา	2.58	3.38	2.70	1.00	3.50	1.956	0.101
6	สถาบันอุดมศึกษาต่างๆในระดับ วิทยาลัยด้วยกันในภาคใดก็ตาม มีหนึ่งสภา	2.76	3.23	2.77	1.00	2.75	0.710	0.585
7	วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีสภา กับมหาวิทยาลัยประจำภาค	2.72	2.38	2.66	5.00	1.75	1.329	0.259
8	วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใดก็ตาม รวมกับมหาวิทยาลัยประจำภาค	2.91	2.61	2.83	1.00	3.25	0.673	0.671
9	กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งใน ภาคใดก็ตามด้วยกัน โดยมีหนึ่งสภา ปกครองและมีมหาวิทยาลัย ประจำภาค เป็นศูนย์กลาง	2.71	2.69	2.71	1.00	2.75	0.331	0.857

*P < .05

จากตารางที่ 39 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับอนุปริญญาตรี เห็นด้วยกับรูปแบบของสถาบันที่วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่งรวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภาและอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี เห็นด้วยกับรูปแบบของสถาบันที่สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในระดับวิทยาลัยด้วยกันใน เขตจังหวัดเดียวกันรวมกัน เป็นสภาสถาบันหนึ่งสภา มากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับวุฒิอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ย (Means) ทั้ง 5 กลุ่มมาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Multiple Comparison of Treatment Means) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบของสถาบันแตกต่างกัน 2 ข้อ จากจำนวน 9 ข้อ อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ในวิทยาลัยครูมีส่วนหนึ่งที่มีหน้าที่พิเศษทางด้านการบริหาร อีกส่วนหนึ่งทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว จึงทำให้อาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารด้วย มีความคิดและประสบการณ์เหนือกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง เพราะมีโอกาสได้รับรู้และทำงานประสานสัมพันธ์กับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ มากกว่า บ่อยครั้งกว่า จึงทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดแตกต่างออกไป และที่สำคัญอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป จึงเป็นผลให้อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกัน มองเห็นรูปแบบของสถาบันที่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น

ข้อที่	ความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{x}_1	\bar{x}_2	\bar{x}_3	\bar{x}_4	\bar{x}_5		
1	มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค	4.09	3.76	4.22	5.00	4.75	1.085	0.363
2	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	3.38	3.46	3.42	4.00	3.75	0.157	0.959
3	วิทยาลัยเทคนิค	3.08	3.23	3.23	4.00	2.75	0.467	0.784
4	วิทยาลัยเกษตรกรรม	3.28	3.61	3.27	4.00	3.50	0.335	0.855
5	วิทยาลัยอาชีวศึกษา	3.11	3.61	3.18	4.00	3.00	0.579	0.678
6	วิทยาลัยพลศึกษา	2.99	3.23	2.99	4.00	2.75	0.281	0.870
7	วิทยาลัยนาฏศิลป์	2.89	3.23	2.96	4.00	2.25	0.612	0.651
8	วิทยาลัยพยาบาล	2.95	3.23	3.12	4.00	3.00	0.469	0.758

จากตารางที่ 40 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่าง ๆ มีความคิดเห็นในด้านรูปแบบความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่น ไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันมีความคิดเห็นด้านการร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ของวิทยาลัยครูอยู่ในระบบและโครงสร้างการบริหารเดียวกัน จึงมองเห็นทิศทางการพัฒนารูปแบบด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ในท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ด้าน
การไ้มาซึ่งผู้บริหารของสถาบัน

ข้อที่	การไ้มาซึ่งผู้บริหาร ของสถาบัน	ความคิดเห็นเฉลี่ย					F	P
		\bar{X}_1	\bar{X}_2	\bar{X}_3	\bar{X}_4	\bar{X}_5		
1	อธิการ	1.92	1.69	1.62	3.00	1.50	4.055	0.003*
2	รองอธิการ	1.79	1.84	1.75	1.00	2.00	0.411	0.801
3	หัวหน้าคณะวิชา	1.40	1.30	1.20	1.00	1.25	2.461	0.045
4	หัวหน้าภาควิชา	1.36	1.30	1.21	1.00	1.25	0.376	0.145
5	หัวหน้าสำนักงานอธิการ	1.91	1.61	1.92	1.00	1.50	0.967	0.426*
6	หัวหน้าแผนก	1.92	1.67	2.04	3.00	1.50	1.463	0.213
7	หัวหน้าศูนย์/สถาบัน	1.78	1.53	1.82	3.00	1.50	1.810	0.319

*P .05

จากตารางที่ 41 พบว่า จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท เห็นด้วยกับการเลือกตั้งอธิการและอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เฉพาะเห็นด้วยกับการเลือกตั้งหัวหน้าสำนักงาน มากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับวุฒิอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญในระดับที่ .05 แต่เมื่อนำคะแนนเฉลี่ย (Means) ทั้ง 5 กลุ่ม มาทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe's Multiple Comparison on Treatment Means) ไม่ปรากฏว่ามีคู่ใดที่มีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นด้านการไ้มาซึ่งผู้บริหารของสถาบันแตกต่างกัน 2 ข้อ จากจำนวน 7 ข้อ อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความเชื่อในระบบการไ้มาซึ่งผู้บริหารของสถาบันในระบบการเลือกตั้ง การสรรหา การแต่งตั้ง จึงมองเห็นคุณค่าของระบบทั้งสองแตกต่างกัน โดย

เฉพาะการไต่มาซึ่งตำแหน่งอธิการจึงเป็นตำแหน่งบริหารสูงสุดของวิทยาลัยครู ซึ่งในปัจจุบันสภาการฝึกหัดครูจะเป็นผู้แต่งตั้ง แทนที่จะเป็นการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตยในวิทยาลัยครูเอง ส่วนตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานอธิการ เช่น เคียวกั้น ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการแต่งตั้ง จกอธิการในแนวทางปฏิบัติดังกล่าว จึงทำให้อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างก็มีมาลรูปแบบการไต่มาซึ่งผู้บริหารของสถาบันแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย